

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS

ĮSTATYMAS

1999 m. liepos 8 d. Nr. VIII-1316
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato pagrindinius valstybės tarnybos principus, valstybės tarnautojo statusą ir valstybės tarnybos valdymo teisinius pagrindus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Valstybės tarnyba** - teisinių santykių tarnyboje visuma, reglamentuojama valstybės teisės aktais, nustatančiais valstybės tarnautojo statuso įgijimą, pasikeitimą ir praradimą.

2. **Valstybės tarnautojas** - fizinis asmuo, įgijęs šio ir kitų įstatymų nustatytą valstybės tarnautojo statusą ir valstybės (valstybinės ir savivaldybių) institucijose ar įstaigose atliekantis viešojo administravimo, ūkines ar technines funkcijas arba teikiantis viešąsias paslaugas visuomenei.

3. **Valstybės tarnautojo statusas** - šio ir kitų įstatymų apibrėžtų tarnybinių teisių ir pareigų visuma, nustatoma teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės tarnautojo priėmimą ir atleidimą iš valstybės tarnybos, jo teises, pareigas, atsakomybę, darbo užmokestį ir socialines bei kitas garantijas.

4. **Valstybės tarnautojo statuso praradimas** - šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų viešojo administravimo funkcijų valstybės ar savivaldybės institucijose ar įstaigose atlikimo teisės, kitų teisių, pareigų, atsakomybės, darbo užmokesčio ir socialinių bei kitų garantijų netekimas ir šių asmenų atleidimas iš valstybės tarnybos su teise ar be jos šio įstatymo nustatyta tvarka grįžti į valstybės tarnybą.

5. **Viešasis administravimas** - įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama valstybės ir vietos savivaldos institucijų, kitų įstatymais įgaliotų subjektų vykdomoji veikla, skirta valstybės ar vietos savivaldos institucijų aktams įgyvendinti bei numatytoms viešosioms paslaugoms administruoti.

6. **Viešojo administravimo valstybės tarnautojas** - valstybės tarnautojas, dirbantis valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje ir atliekantis įstatymų ir jų pagrindu priimtų teisės aktų nustatytas viešojo administravimo funkcijas.

7. **Karjeros valstybės tarnautojas** - viešojo administravimo valstybės tarnautojas, konkurso būdu priimtas į tarnybą neterminuotam laikui, prisiekęs valstybei ir turintis galimybę nustatyta tvarka siekti aukštesnių ar kitų pareigų tarnyboje.

8. **Statutinis valstybės tarnautojas** - viešojo administravimo valstybės tarnautojas, kurio tarnybą reglamentuoja įstatymas ar įstatymo patvirtintas statutas (toliau - statutas), nustatantis specialias priėmimo į tarnybą, tarnybos atlikimo, atsakomybės ir kitas sąlygas, susijusias su tarnybos ypatumais.

9. **Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas** - viešojo administravimo valstybės tarnautojas, priimtas į valstybės tarnybą jį pasirinkusio valstybės politiko įgaliojimų laikotarpiui pareigoms, pagal šį įstatymą įrašytoms į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių sąrašą.

10. **Įstaigos vadovas** - valstybės tarnautojas, konkurso būdu ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu paskirtas vadovauti valstybės ar savivaldybės įstaigai nustatytos kadencijos laikotarpiui ar neterminuotai.

11. **Pakaitinis valstybės tarnautojas** - valstybės tarnautojas, atliekantis laikinai nesančio karjeros arba politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo funkcijas ar priimtas į valstybės tarnybą karjeros pareigybės konkurso organizavimo laikotarpiui.

12. **Rezervinis valstybės tarnautojas** - karjeros valstybės tarnautojas, perkeltas į valstybės tarnybos rezervą.

13. **Valstybės tarnybos rezervas** - karjeros valstybės tarnautojo teisinė padėtis, kai, panaikinus eitas pareigas, jam garantuojama teisė tęsti tarnybą.

14. **Viešojo paslauga** - valstybės ar savivaldybės įsteigtų įstaigų veikla, teikianti visuomenei socialines, švietimo, mokslo, kultūros, sporto ir kitas įstatymų nustatytas paslaugas.

15. **Paslaugų valstybės tarnautojas** - valstybės tarnautojas, dirbantis valstybės institucijoje, įstaigoje ar savivaldybėje ir atliekantis ūkines ar technines funkcijas arba teikiantis viešąsias paslaugas visuomenei.

16. **Pareigūnas** - valstybės tarnautojas, pagal pareigas turintis viešojo ar vidinio administravimo įgaliojimus pavaldiems ar nepavaldiems asmenims.

17. **Privalumai** - privalomi ar papildomi administraciniai gebėjimai, profesiniai įgūdžiai ir dalykinės savybės, kurie gali būti svarbūs palyginti su kito pretendento į valstybės tarnybą gebėjimais, profesiniais įgūdžiais ir dalykinėmis savybėmis.

18. **Neloyalumas** - valstybės tarnautojo veiksmai ar elgesys, peržengiantys teisėtumo ribas ir priešiški Lietuvos valstybei bei jos konstitucinei santvarkai.

19. **Nešališkumas** - sąžiningas tarnybinių pareigų atlikimas nepaisant valstybės tarnautojo ir intereso lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, politinių pažiūrų ar narystės politinėse partijose ar politinėse organizacijose.

20. **Asmenys, su valstybės tarnautojais susiję artimais giminystės ir svainystės ryšiais** - valstybės tarnautojo tėvai, įtėviai, broliai, seserys ir jų vaikai, seneliai, sutuoktiniai, vaikai, įvaikiai, jų sutuoktiniai ir jų vaikai, taip pat sutuoktinių tėvai, broliai, seserys ir jų vaikai.

21. **Valstybės ir savivaldybių institucijos** - atstovaujamosios valdžios (Seimas ir savivaldybės taryba), valstybės vadovo (Respublikos Prezidentas), vykdomosios valdžios (Vyriausybė, ministerija, apskrities viršininkas, valdyba (meras), teisminės valdžios (Konstitucinis Teismas, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Aukštesnysis administracinis teismas, Apeliacinis teismas, apygardų teismai, apylinkių teismai, prokuratūra), kontrolės (priežiūros) (Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai, Vyriausybės atstovas, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolierius, vaiko teisių apsaugos kontrolierius, savivaldybės kontrolierius), teisėsaugos (Valstybės saugumo departamentas, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Policijos departamentas, Pasienio policijos departamentas, Kalėjimų departamentas), taip pat kitos institucijos, turinčios įstatymų joms suteiktus įgaliojimus ir atliekančios joms pavestas viešojo administravimo funkcijas.

[21 dalies redakcija nuo 2001 m. sausio 1 d.:

21. **Valstybės ir savivaldybių institucijos** – atstovaujamosios valdžios (Seimas ir savivaldybės taryba), valstybės vadovo (Respublikos Prezidentas), vykdomosios valdžios (Vyriausybė, ministerija, apskrities viršininkas, valdyba (meras), teisminės valdžios (Konstitucinis Teismas, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, Apeliacinis teismas, apygardų teismai, apylinkių teismai, prokuratūra), kontrolės (priežiūros) (Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai, Vyriausybės atstovas, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolierius, vaiko teisių apsaugos kontrolierius, savivaldybės kontrolierius), teisėsaugos (Valstybės saugumo departamentas, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Policijos departamentas, Pasienio policijos departamentas, Kalėjimų departamentas), taip pat kitos institucijos, turinčios įstatymų joms suteiktus įgaliojimus ir atliekančios joms pavestas viešojo administravimo funkcijas.]

22. **Valstybės ir savivaldybių įstaigos** - Seimo kanceliarija, Seimo kontrolierių įstaiga, Prezidentūra, Vyriausybės kanceliarija, Vyriausybės įstaigos ir įstaigos prie ministerijų (komitetai, departamentai, tarnybos, agentūros, biurai, inspekcijos ir kt.) bei joms pavaldžios įstaigos, Vyriausybės atstovo tarnyba, apskrities viršininko administracija ir apskrities įstaigos, savivaldybės kontrolieriaus tarnyba, savivaldybės administracija, kurią sudaro struktūriniai ir struktūriniai teritoriniai padaliniai - seniūnijos, kitos savivaldybės įstaigos, taip pat kitos įstaigos, turinčios įstatymų joms suteiktus įgaliojimus ir atliekančios joms pavestas viešojo administravimo funkcijas.

23. **Valstybės politikai** - asmenys, į pareigas tiesiogiai ar netiesiogiai išrinkti Lietuvos Respublikos piliečių arba atstovaujamosios valdžios paskirti politinei programai vykdyti - Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Seimo nariai, Ministras Pirmininkas, ministrai, merai, savivaldybių tarybų nariai.

24. **Politinė veikla** - fizinio asmens dalyvavimas politinių partijų ar politinių organizacijų veikloje, jų organizuojamuose mitinguose, susirinkimuose, demonstracijose ar kituose renginiuose, kuriais padedama formuoti ir išreikšti bendrus piliečių interesus ir politinę valią; valstybės tarnautojo, išrinkto savivaldybės tarybos nariu, dalyvavimas tarybos veikloje, taip pat kiti veiksmai, kuriais remiama politinė partija ar politinė organizacija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

Nr. [VIII-1935](#), 00.09.19, Žin., 2000, Nr.85-2573 (00.10.11), įsigalioja nuo 2001.01.01

3 straipsnis. Valstybės tarnybos pagrindiniai principai

1. Lietuvos Respublikos valstybės tarnyba grindžiama įstatymo viršenybės, lygiateisiškumo, politinio neutralumo, skaidrumo ir karjeros principais.

2. Pagal įstatymo viršenybės principą:

1) valstybės tarnautojo statusas, reglamentuotas šio ir kitų įstatymų, negali būti keičiamas kitaip negu įstatymu;

2) niekas neturi teisės dėl politinių ar kitų interesų versti valstybės tarnautoją atlikti veiksmus ar priimti sprendimus, viršijančius jo įgaliojimus;

3) valstybės tarnautojui garantuojama teisė ginti savo teisėtus interesus visais įstatymų nustatytais būdais.

3. Pagal lygiateisiškumo principą kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis turi vienodas teises stoti į valstybės tarnybą, o valstybės tarnautojo statusas negali būti ribojamas dėl jo lyties, rasės, tautybės, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, politinių pažiūrų ar subjektyvių kitų aplinkybių.

4. Pagal politinio neutralumo principą viešojo administravimo valstybės tarnautojas privalo nešališkai tarnauti žmonėms, nepaisydamas asmeninių politinių pažiūrų, tarnybos metu nedalyvauti politinėje veikloje (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus).

5. Pagal skaidrumo principą bet kokia valstybės tarnautojo tarnybinė veikla yra vieša ir suprantama, atvira įvertinti ir susipažinti su jo rengtais tarnybiniais dokumentais, išskyrus įstatymų ar kitų teisės aktų saugomas valstybės ar tarnybos paslaptis.

6. Pagal karjeros principą priėmimas į valstybės tarnybą neterminuotam darbui ir aukštesnių ar kitų pareigų siekimas yra grindžiamas pretendentų konkurencija, objektyviai įvertinant jų profesinį pasirengimą, įgūdžius ir privalumus konkurso metu.

4 straipsnis. Šio įstatymo taikymas

1. Šis įstatymas be išlygų taikomas viešojo administravimo valstybės tarnautojams, taip pat statutiniams valstybės tarnautojams, kuriems taikomi šio įstatymo 2 ir 3 straipsniai, 4 straipsnio 1 dalis, 5 straipsnis, 6 straipsnio 1 ir 2 dalys (išskyrus 2 dalies 2 punktą), 7 ir 8 straipsniai, 9 straipsnio 1 ir 6 dalys, 22 straipsnis, 24 straipsnio 1 dalis, 25 straipsnio 1 dalis, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 45, 48, 55, 56, 62, 63, 64, 68, 69, 70 straipsniai ir 76 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys. Kiti šio įstatymo straipsniai taikomi tiek, kiek jų statuso nereglementuoja atskiri įstatymai ar statutai. Statutinių valstybės tarnautojų statusą reglamentuojantys įstatymai (statutai) gali nustatyti griežtesnius reikalavimus, negu nustatyta šio įstatymo 9 straipsnio 1 ir 6 dalyse, 22, 28, 56, 68 ir 70

straipsniuose.

2. Paslaugų valstybės tarnautojams taikomi šio įstatymo 2 straipsnis, 3 straipsnio 2, 3 ir 5 dalys, 5 straipsnio 2 dalis, 6 straipsnio 1 ir 3 dalys, 7, 8, 9, 18, 31, 32, 33, 34, 35 ir 45 straipsniai, 53 straipsnio 1 dalis, 54 straipsnis, 56 straipsnio 1 dalies 4, 11, 13 ir 19 punktai, 62 straipsnio 1, 5, 7, 9 ir 10 dalys, 64 straipsnio 1 dalis, 68 straipsnio 1, 2, 3 ir 5 dalys, 69 straipsnis bei 79 straipsnio 2 dalis. Jiems taip pat taikomos šio įstatymo 16 straipsnio nuostatos, jei atskiri įstatymai nenustato kitaip.

3. Šis įstatymas netaikomas:

- 1) valstybės politikams;
- 2) Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, kitų teismų teisėjams, prokurorams, jų pavaduotojams ir tardytojams (toliau - prokuratūros pareigūnai);
- 3) Lietuvos banko valdybos pirmininkui, jo pavaduotojams, valdybos nariams, kitiems tarnautojams;
- 4) Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybės institucijų ar įstaigų vadovams (Valstybės saugumo departamento generaliniam direktoriui ir jo pavaduotojams, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui ir jo pavaduotojams, Valstybės kontrolieriui ir jo pavaduotojams, Seimo kontrolieriams, moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriui, vaiko teisių apsaugos kontrolieriui), kitiems Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybės institucijų ar įstaigų pareigūnams;
- 5) Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų (Vyriausiosios rinkimų komisijos, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos, Vertybinių popierių komisijos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Konkurencijos tarybos), kitų valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų pirmininkams, jų pavaduotojams ir nariams, taip pat pagal specialius įstatymus įsteigtų komisijų ar tarybų pareigūnams;
- 6) profesinės karo tarnybos kariams;
- 7) valstybės ir savivaldybių įmonių darbuotojams;
- 8) ūkines ir technines funkcijas atliekantiems Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms darbuotojams;
- 9) viešųjų įstaigų darbuotojams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

5 straipsnis. Darbo įstatymų taikymas

1. Su viešojo administravimo valstybės tarnautojais darbo sutartys nesudaromos.
2. Darbo įstatymai bei kiti teisės aktai, reglamentuojantys darbo santykius ir socialines garantijas, viešojo administravimo valstybės tarnautojams galioja tiek, kiek jų tarnybos santykių ir socialinių garantijų neregamentuoja šis įstatymas, kiti jų statusą reglamentuojantys įstatymai (statutai), o paslaugų valstybės tarnautojams - kiek jų tarnybos santykių neregamentuoja šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodyti straipsniai, kiti paslaugų valstybės tarnautojų statusą reglamentuojantys įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

ANTRASIS SKIRSNIS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ KLASIFIKAVIMAS

6 straipsnis. Valstybės tarnautojų grupės ir pogrupiai

1. Valstybės tarnautojai skirstomi į šias grupes:
 - 1) viešojo administravimo (tarp jų statutinius valstybės tarnautojus);
 - 2) paslaugų.
2. Viešojo administravimo valstybės tarnautojai skirstomi į šiuos pogrupius:
 - 1) karjeros;
 - 2) politinio (asmeninio) pasitikėjimo;

- 3) įstaigų vadovų;
- 4) pakaitinių;
- 5) rezervinių.
3. Paslaugų valstybės tarnautojai skirstomi į šiuos pogrupius:
 - 1) įstaigų vadovų;
 - 2) viešųjų paslaugų;
 - 3) atliekančių ūkines ar technines funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

7 straipsnis. Valstybės tarnautojų pareigybių lygiai ir kategorijos

1. Valstybės tarnautojų pareigybės skirstomos į 4 lygius:
 - 1) A lygis - pareigybės, kurioms būtinas aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas;
 - 2) B lygis - pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip aukštasis neuniversitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas;
 - 3) C lygis - pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir įgyta profesinė kvalifikacija;
 - 4) D lygis - pareigybės, kurioms nebūtinas vidurinis išsilavinimas.
2. Valstybės tarnautojų pareigybės skirstomos į 30 kategorijų. Jos apima visus lygius taip, kad 1-a yra žemiausia D lygio kategorija, o 30-a - aukščiausia A lygio kategorija. Kategorijos nustatomos remiantis šiuo įstatymu (1 ir 2 priedėliai) ir Vyriausybės tvirtinama Pareigybių aprašymo ir vertinimo metodika.
3. Pareigybes tam tikrai kategorijai priskiria:
 - 1) politinio (asmeninio) pasitikėjimo ir viešojo administravimo valstybės tarnautojų tipines pareigybes - šis įstatymas (1 ir 2 priedėliai);
 - 2) kitas pareigybes - Vyriausybė.
4. Pareigybes tam tikram lygiui priskiria:
 - 1) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybes - šis įstatymas (1 priedėlis);
 - 2) kitų pogrupių pareigybes - Vyriausybė.
5. Steigiamų pareigybių lygiai ir kategorijos nustatomos vadovaujantis Pareigybių aprašymo ir vertinimo metodika. Įstaigos vadovo pareigybės lygis ir kategorija nustatoma atsižvelgiant į analogiškų pareigybių lygį ir kategoriją ir nurodoma įstaigos steigimo ar kitame teisės akte.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

8 straipsnis. Valstybės tarnautojų pareigybių sąrašai ir aprašymai

1. Valstybės tarnautojų pareigybių pavyzdinį sąrašą tvirtina už valstybės tarnybą atsakingas ministras. Į šį sąrašą neįrašomos politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės, kurias nustato šis įstatymas (1 priedėlis). Naujos pareigybės steigiamos tik papildžius valstybės tarnautojų pareigybių pavyzdinį sąrašą.
2. Valstybės tarnautojų pareigybių sąrašai valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose sudaromi, pareigybės aprašomos ir vertinamos vadovaujantis Vyriausybės tvirtinama Pareigybių aprašymo ir vertinimo metodika bei už valstybės tarnybą atsakingo ministro tvirtinamu valstybės tarnautojų pareigybių pavyzdiniu sąrašu.
3. Valstybės tarnautojų pareigybių sąrašus valstybės institucijose ir įstaigose tvirtina:
 - 1) Seimo kanceliarijos, Prezidentūros, Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo - šių institucijų ar įstaigų vadovai;
 - 2) kitų teismų - teisingumo ministras;
 - 3) prokuratūros sistemos - generalinis prokuroras;

4) Valstybės saugumo departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybės kontrolės, Seimo kontrolierių įstaigos, Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus tarnybos, kitų Seimui ar Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų ir įstaigų, taip pat ministerijų bei Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų - šių institucijų ar įstaigų vadovai;

5) Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtų valstybinių komisijų ir tarybų, kitų pagal specialius įstatymus įsteigtų valstybinių komisijų ar tarybų personalo - jų pirmininkai;

6) savivaldybės administracijos, kitų savivaldybės įstaigų - valdyba (meras);

7) savivaldybės kontrolieriaus tarnybos - savivaldybės kontrolierius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

TREČIASIS SKIRSNIS PRIĖMIMAS Į VALSTYBĖS TARNYBĄ

9 straipsnis. Priėmimo į valstybės tarnybą reikalavimai

1. Asmenims, stojantiems į valstybės tarnybą, taikomi šie bendrieji reikalavimai:

1) Lietuvos Respublikos pilietybė ir lietuvių kalbos mokėjimas. Šie reikalavimai netaikomi šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytais atvejais;

2) amžiaus cenzas: ne mažiau kaip 18 metų ir ne daugiau kaip 62 metai ir 6 mėnesiai. Viršutinės amžiaus ribos reikalavimas netaikomas politinio (asmeninio) pasitikėjimo ir pakaitiniams valstybės tarnautojams bei ūkines ar technines funkcijas atliekantiems paslaugų valstybės tarnautojams;

3) išsilavinimas, būtinas atlikti tam tikro lygio valstybės tarnautojo pareigas;

4) Karo prievolės įstatymo nustatytos pradinės karo prievolės atlikimas. Šis reikalavimas netaikomas karo prievolinkams, įstatymo numatytais atvejais ir tvarka nuo šios prievolės atleistiems, taip pat asmenis, kuriems ji atidėta ar pakeista kitais tarnybos atlikimo būdais.

2. Asmenys, stojantys į valstybės tarnybą ir siekiantys viešo konkurso būdu būti paskirti į viešojo administravimo valstybės tarnautojų pareigas, kurių kategorija yra aukštesnė už žemiausią tam tikro lygio kategoriją, privalo būti išėję valstybės tarnautojų įvadinio mokymo programą.

3. Asmenys, siekiantys aukščiausių kategorijų viešojo administravimo valstybės tarnautojų pareigų, privalo būti išėję atitinkamą Lietuvos viešojo administravimo instituto mokymo programą (ar jai prilygintą). Pareigybes, kurioms keliamas šis reikalavimas, nustato Vyriausybė.

4. Reikalavimas būti Lietuvos Respublikos piliečiu netaikomas paslaugų valstybės tarnautojams Lietuvos Respublikos gyventojams ir šių valstybių piliečiams:

1) valstybių, priklausančių Europos Sąjungai, arba valstybių Europos sutarties dalyvių, įsteigusių asociaciją su Europos bendrijomis ir joms priklausančiomis šalimis narėmis, jeigu jos analogiškais atvejais netaiko pilietybės reikalavimo Lietuvos Respublikos piliečiams;

2) valstybių, kurios yra Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) narės, jeigu jos analogiškais atvejais netaiko pilietybės reikalavimo Lietuvos Respublikos piliečiams.

5. Reikalavimas mokėti lietuvių kalbą netaikomas ūkines ar technines funkcijas atliekantiems paslaugų valstybės tarnautojams.

6. Į valstybės tarnybą negali būti priimti asmenys:

1) teisti už sunkius nusikaltimus ar nusikaltimus valstybės tarnybai;

2) už tarnybinį nusižengimą pagal šį įstatymą atleisti iš valstybės tarnybos, jei nuo atleidimo iš valstybės tarnybos dienos nepraėjo 10 metų;

3) buvę SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) kadriniai darbuotojai - pagal įstatymo „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ reikalavimus.

7. Priimant į valstybės tarnybą paslaugų valstybės tarnautojus, šio straipsnio 6 dalies 1 ir 2 punktų apribojimai netaikomi.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

10 straipsnis. Priėmimo į valstybės tarnybą paskelbimas

1. Pranešimas apie numatomą priėmimą į valstybės tarnybą skelbiamas „Valstybės žinių“ priede bei konkurso tvarka pasirinktame dienraštyje ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius iki pretendentų atrankos. Savivaldybės apie priėmimą į valstybės tarnybą papildomai gali skelbti vietinėje spaudoje.

2. Apie numatomą priėmimą į valstybės tarnybą skelbia:

1) dėl tarnybos valstybės institucijose ir įstaigose, kai priimama į tam tikro lygio žemiausios kategorijos pareigas ir šio įstatymo 23 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais, - valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovas;

2) dėl tarnybos valstybės institucijose ir įstaigose, kai priimama į aukštesnes už tam tikro lygio žemiausios kategorijos, bet žemesnes už 20-os kategorijos pareigas, - už personalo valdymą valstybės institucijoje ar įstaigoje atsakingas asmuo;

3) dėl tarnybos savivaldybės administracijoje ir kitose savivaldybės įstaigose - administratorius. Konkursą dėl priėmimo į pareigas savivaldybės kontrolieriaus tarnyboje skelbia savivaldybės kontrolierius.

3. Skelbime apie rengiamą priėmimą į valstybės tarnybą nurodoma pareigybių pavadinimas, grupė, lygis ir kategorija, taikysimi pretendentų atrankos būdai. Jei taikomas pretendentų atrankos būdas yra privalumų vertinimas, skelbime taip pat nurodomi vertinsimi pretendentų privalumai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

11 straipsnis. Dokumentai, pateikiami stojant į valstybės tarnybą

1. Pretendentas į valstybės tarnybą privalo pateikti šiuos dokumentus:

1) prašymą dalyvauti atrankoje;

2) asmens tapatybę liudijantį dokumentą;

3) išsilavinimą liudijantį dokumentą;

4) pretendento pilietybę ir amžių įrodančius dokumentus;

5) dokumentus, įrodančius, kad karo prievolinkas atliko karo prievolę arba kad įstatymo numatytais atvejais ir tvarka nuo šios prievolės jis yra atleistas, arba kad karo tarnyba jam yra atidėta;

6) asmeninių privalumų sąrašą, kuriame pretendentas laisva forma nurodo savo įgūdžius ir kitas dalykines savybes;

7) nustatytos formos anketą, kurioje nurodomi šio įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje nurodyti ir kiti duomenys.

2. Asmenys, stojantys į valstybės tarnybą ir siekiantys viešo konkurso būdu būti paskirti į viešojo administravimo valstybės tarnautojų pareigas, kurių kategorija yra aukštesnė už žemiausią tam tikro lygio kategoriją, ir šio įstatymo 23 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais privalo pateikti dokumentą apie išėitą valstybės tarnautojų įvadinio mokymo programą.

3. Asmenys, pretenduojantys eiti aukščiausių kategorijų viešojo administravimo valstybės tarnautojų pareigas, privalo pateikti dokumentą apie išėitą atitinkamą Lietuvos viešojo administravimo instituto mokymo programą (ar jai prilygintą).

4. Pretendentų dokumentai priimami vieną mėnesį nuo paskutinio paskelbimo spaudoje dienos, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 3, 4, 5 punktuose bei 2 ir 3 dalyse nurodytus dokumentus, kurie turi būti pateikti ne vėliau kaip prieš vieną dieną iki pretendentų vertinimo pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijoje. Laiku nepateikus reikiamų dokumentų, laikoma, kad asmuo atsisakė stoti į valstybės tarnybą.

5. Dokumentai pateikiami:

1) pretendentų į valstybės tarnybą valstybės institucijose ar įstaigose, kai priimama į tam tikro lygio žemiausios kategorijos pareigas, ir šio įstatymo 23 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais - valstybės tarnybos tvarkymo funkciją atliekančiai įstaigai;

2) pretendentų į valstybės tarnybą valstybės institucijose ir įstaigose, kai priimama į aukštesnes už tam tikro lygio žemiausios kategorijos, bet žemesnes už 20-os kategorijos pareigas, - valstybės institucijos ar įstaigos personalo tarnybai;

3) pretendentų į valstybės tarnybą savivaldybės administracijoje, kitoje savivaldybės įstaigoje ir savivaldybės kontrolieriaus tarnyboje - savivaldybės personalo tarnybai.

6. Paaiškėjus, kad asmuo, stodamas į valstybės tarnybą, pateikė suklaidotus šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytus dokumentus (dokumentą), nuslėpė ar pateikė neatitinkančius tikrovės duomenis, dėl kurių pagal šio įstatymo 9 straipsnio 6 dalį jis negalėjo būti priimtas į valstybės tarnybą, iš valstybės tarnybos atleidžiamas atitinkamai pagal šio įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 9 ar 10 punktus, o valstybės tarnyboje dirbtas laikas neįskaitomas į valstybės tarnybos stažą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

12 straipsnis. Pretendentų į valstybės tarnybą atrankos būdai

1. Priimant į valstybės tarnybą, taikomi šie pretendentų atrankos būdai:

1) egzaminai;

2) privalomų vertinimas.

2. Egzaminai yra pretendentų į valstybės tarnybą privalomų žinių patikrinimas raštu ir žodžiu. Pretendentų atsakymai į klausimus ir temas, pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijos parinktos iš egzaminų programos, išdėstoma raštu laisva referato forma bei naudojant testus. Atsakymai į testo klausimus ir referatai komisijos nariams turi būti anonimiški. Taikant šį atrankos būdą, gali būti vertinami ir pretendentų privalumai: esant vienodam egzaminų rezultatui, lemia pretendentų privalumai.

3. Privalomų vertinimas yra tarnybai būtinų bei kitų pretendento įgūdžių ir kitų dalykinių savybių patikrinimas.

4. Pretendentams į valstybės tarnybą valstybės institucijose ar įstaigose egzaminų programas tvirtina valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovas. Pretendentams į valstybės tarnybą savivaldybėse egzaminų programų turinio minimumą tvirtina valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovas, suderinęs su Lietuvos savivaldybių asociacija. Savivaldybės administratorius ir savivaldybės kontrolierius tvirtina papildomus klausimus ir temas, susijusias su savivaldybių veiklos ypatumais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

13 straipsnis. Pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijos

1. Pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijos sudaromos paskelbus priėmimą į valstybės tarnybą.

2. Komisijos sudėtį ir darbo tvarką nustato pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijų pavyzdiniai nuostatai, patvirtinti už valstybės tarnybą atsakingo ministro. Pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijos nariais negali būti asmenys, kuriuos su pretendентаis sieja artimi giminystės ar svainystės ryšiai ar kitos neobjektyvumą skatinančios aplinkybės.

3. Pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijas sudaro:

1) dėl pretendentų valstybės institucijose ar įstaigose eiti tam tikro lygio žemiausios kategorijos valstybės tarnautojų pareigas ir šio įstatymo 23 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais - valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovas;

2) dėl pretendentų valstybės institucijose ar įstaigose eiti pareigas, kurių kategorija yra aukštesnė negu tam tikro lygio žemiausia kategorija, bet žemesnė už 20-ą kategoriją, - už personalo valdymą valstybės institucijoje ar įstaigoje atsakingas asmuo;

3) dėl pretendentų į valstybės tarnybą savivaldybės administracijoje ar savivaldybės įstaigose - administratorius. Pretendentų į Savivaldybės kontrolieriaus tarnybą atrankos komisiją sudaro savivaldybės kontrolierius.

4. Pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijos:

- 1) egzaminuoja pretendentes į valstybės tarnybą ir vertina jų privalumus;
- 2) teikia šio įstatymo 14 straipsnio 7 dalyje nurodytiems asmenims pasiūlymus skirti atrinktus pretendentes stažuotojais ar bandomajam laikotarpiui tam tikroje valstybės institucijoje ar įstaigoje, savivaldybės administracijos padalinyje ar Savivaldybės kontrolieriaus tarnyboje į konkrečias pareigas.

14 straipsnis. Karjeros valstybės tarnautojų priėmimas

1. Karjeros valstybės tarnautojų priėmimo į valstybės tarnybą etapai yra pretendentes į valstybės tarnybą atranka ir jų stažuotė arba bandomasis laikotarpis. Priimant karjeros valstybės tarnautojus, taikomas atrankos būdas - egzaminai.

2. Pretendentes į karjeros valstybės tarnautojus atrenkami viešo konkurso būdu:

1) į pareigas, kurių kategorija yra žemesnė už 20-ą kategoriją;

2) šio įstatymo 23 straipsnio 4 dalyje numatytais atvejais.

3. Karjeros valstybės tarnautojų priėmimą organizuoja:

1) dėl pretendentes valstybės institucijose ar įstaigose eiti tam tikro lygio žemiausios kategorijos pareigas ir šio įstatymo 23 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais - valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovas;

2) dėl pretendentes valstybės institucijose ar įstaigose eiti pareigas, kurių kategorija yra aukštesnė negu tam tikro lygio žemiausia kategorija, bet žemesnė už 20-ą kategoriją, - už personalo valdymą valstybės institucijoje ar įstaigoje atsakingas asmuo;

3) dėl pretendentes į valstybės tarnybą savivaldybės administracijoje, kitose savivaldybės įstaigose - administratorius. Administratoriaus priėmimą organizuoja savivaldybės meras, o priėmimą į savivaldybės kontrolieriaus tarnybą - savivaldybės kontrolierius.

4. Pretendentes į valstybės tarnybą atrankos komisija:

1) pagal egzaminų rezultatus ir, jei egzaminų rezultatai vienodi, pretendentes privalumų įvertinimą atranka pretendentes, o konkurso rezultatus išdėsto raštu ir skelbia viešai;

2) teikia šio straipsnio 7 dalyje nurodytiems asmenims pasiūlymus skirti atrinktus pretendentes į konkrečias pareigas tam tikroje valstybės institucijoje ar įstaigoje, savivaldybės administracijos padalinyje, savivaldybės įstaigoje ar Savivaldybės kontrolieriaus tarnyboje. Asmenys, pretenduojantys į tam tikro lygio žemiausios kategorijos pareigas, siūlomi skirti į pareigas stažuotojais. Asmenys, pretenduojantys į pareigas, kurių kategorija yra aukštesnė negu tam tikro lygio žemiausia kategorija, bet žemesnė už 20-ą kategoriją, ir šio įstatymo 23 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais siūlomi skirti į pareigas bandomajam laikotarpiui.

5. Teikdama pasiūlymus, komisija atsižvelgia į pretendentes pageidavimus eiti konkrečias pareigas. Pirmenybę rinktis konkrečias pareigas turi pretendentes, gavę geresnius komisijos įvertinimus. Siūlymai skirti pretendentes stažuotojais į Vyriausybei atskaitingas įstaigas derinami su Personalo valdymo taryba. Siūlymai skirti pretendentes bandomajam laikotarpiui su Personalo valdymo taryba nederinami.

6. Pretendentes negali būti siūlomi į pareigas, kurias einant su tiesioginiu tarnybos vadovu juos sietų artimi giminystės ar svainystės ryšiai, jeigu jų tarnyba kartu yra susijusi su vieno iš jų tiesioginiu pavaldumu kitam arba vieno teise kontroliuoti kitą. Į pareigas, susijusias su valstybės paslaptį sudarančios informacijos naudojimu ar jos apsauga, gali būti siūlomi tik asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka gavę leidimą dirbti su valstybės paslaptį sudarančia informacija.

7. Siūlymai skirti pretendentes į valstybės tarnybą stažuotojais ar bandomajam laikotarpiui teikiami:

1) dėl pretendentes, skiriamų į pareigas Seimo kanceliarijoje ar Prezidentūroje, - kanceliarijų vadovams;

2) dėl pretendentes, skiriamų į pareigas Konstituciniame Teisme ar Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme, - šių teismų kancleriams;

3) dėl pretendentes, skiriamų į pareigas teismuose (išskyrus Konstitucinį Teismą ir Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą), prokuratūroje, Valstybės saugumo departamente, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Valstybės kontrolėje, Seimo kontrolierių įstaigoje, Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus tarnyboje, kitose Vyriausybei

neatskaitingose institucijose ir įstaigose, - šių institucijų ar įstaigų vadovams;

4) dėl pretendentų, skiriamų į pareigas ministerijoje, Vyriausybei atskaitingose institucijose ar įstaigose, - valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovui;

5) dėl pretendentų, skiriamų savivaldybės administracijoje ar įstaigoje, - administratoriui. Siūlymai skirti pretendentus į pareigas Savivaldybės kontrolieriaus tarnyboje teikiami savivaldybės kontrolieriui.

8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodyti asmenys skiria pretendentus atitinkamose institucijose ar įstaigose į konkrečias pareigas stažuotojais ar bandomajam laikotarpiui per 10 darbo dienų nuo pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijos siūlymo. Stažuotojai ar asmenys, paskirti bandomajam laikotarpiui, į pareigas skiriami terminuotam laikotarpiui - iki nustatytos stažuotės ar bandomojo laikotarpio įvertinimo datos.

9. Šio straipsnio 7 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodyti asmenys gali atsisakyti skirti komisijos teikiamą kandidatą stažuotoju į konkrečias pareigas. Apie atsisakymo skirti motyvus informuojama valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekanti įstaiga. Tokiais atvejais pretendentams, atsižvelgiant į atsisakymo motyvus, siūlomos pareigos Vyriausybei atskaitingose institucijose ir įstaigose.

10. Asmuo, paskirtas stažuotoju ar bandomajam laikotarpiui, pradeda eiti pareigas, kai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perima tarnybos reikalus. Tai netaikoma, jei skiriama į naujai įsteigtą pareigybę.

11. Stažuotės laikotarpiu stažuotojas mokosi pagal įvadinio mokymo programą. Stažuotojui ar asmeniui, paskirtam bandomajam laikotarpiui, priskiriamas karjeros valstybės tarnautojas, kuris padeda susipažinti su konkrečių pareigų ypatumais.

12. Stažuotojui ar asmeniui, paskirtam bandomajam laikotarpiui, privalomos visos valstybės tarnautojo pareigos, jis naudojasi visomis valstybės tarnautojo teisėmis, socialinėmis ir kitomis garantijomis, išskyrus šio įstatymo šeštojo skirsnio nuostatas. Stažuotojui ar asmeniui, paskirtam bandomajam laikotarpiui, mokamas darbo užmokestis, kurį sudaro 70 procentų einamų pareigų pareiginės algos. Darbo užmokesčio priedas ir priemonės jiems nemokami.

13. Stažuotės ir bandomojo laikotarpio trukmę, kuri pagal pareigybes negali būti ilgesnė kaip atitinkamai dveji ir vieneri metai, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Ji taip pat nustato stažuotojų įvadinio mokymo turinį, kitus stažuotės bei bandomojo laikotarpio ypatumus.

14. Stažuotojų ir asmenų, paskirtų bandomajam laikotarpiui, pasibaigus stažuotei ar bandomajam laikotarpiui, tinkamumą valstybės tarnybai vertina jų tiesioginiai tarnybos vadovai.

15. Asmenys, kurių stažuotė ar bandomasis laikotarpis įvertinti teigiamai, skiriami neterminuotam laikui karjeros valstybės tarnautojais.

16. Stažuotojus ar bandomojo laikotarpio asmenis į einamas pareigas atitinkamose valstybės institucijose ar įstaigose įsakymu skiria šio straipsnio 7 dalyje nurodyti asmenys.

17. Įsakymas įsigalioja, kai asmuo, paskirtas į pareigas neterminuotam laikui, prisiekia Lietuvos Respublikai. Įsakymui įsigaliojus, šis asmuo įgyja karjeros valstybės tarnautojo statusą. Valstybės tarnautojui įteikiamas paskyrimo į valstybės tarnybą raštas, pasirašytas už valstybės tarnybą atsakingo ministro, ir valstybės tarnautojo pažymėjimas. Paskyrimo į valstybės tarnybą rašto ir valstybės tarnautojo pažymėjimo pavyzdžius bei jų išdavimo tvarką tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

18. Asmenis, kurių darbą stažuotės ar bandomojo laikotarpio metu jų tiesioginiai tarnybos vadovai įvertina nepatenkinamai, pakartotinai vertina valstybės institucijos, įstaigos ar savivaldybės tarnybos vertinimo komisija.

19. Galutinį sprendimą dėl tiesioginio tarnybos vadovo nepatenkinamai įvertinto stažuotojo ar paskirto bandomajam laikotarpiui asmens, darbo, atsižvelgdami į tarnybos vertinimo komisijos išvadas, atitinkamu įsakymu priima šio straipsnio 7 dalyje nurodyti pareigūnai.

20. Jeigu galutinis sprendimas yra stažuotę ar bandomąjį laikotarpį įvertinti nepatenkinamai, stažuotojas ar bandomajam laikotarpiui paskirtas asmuo iš pareigų atleidžiamas.

21. Įsakymas dėl atleidimo iš pareigų ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų po įsakymo įteikimo atleistajam gali būti įstatymo nustatyta tvarka apskūstas teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

15 straipsnis. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų priėmimas

1. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas asmuo priimamas be konkurso - valstybės politiko pasirinkimu. Į pareigas jis skiriamas jį pasirinkusio valstybės politiko įgaliojimų laikotarpiui.

2. Pretendentą į konkrečias pareigas skiria:

- 1) Seime - Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo;
- 2) Prezidentūroje - Respublikos Prezidentas ar jo įgaliotas asmuo;
- 3) Ministro Pirmininko aparate - Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo;
- 4) ministerijoje - ministras;
- 5) savivaldybėje - meras.

3. Apskričių viršininkus ir jų pavaduotojus skiria Vyriausybė.

4. Asmuo, įstojęs į valstybės tarnybą ir paskirtas į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas, valstybės tarnautojo statusą įgyja nuo paskyrimo dienos. Jam įteikiamas nustatyto pavyzdžio valstybės tarnautojo pažymėjimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

16 straipsnis. Įstaigų vadovų priėmimas

1. Į įstaigų vadovų pareigas priimami:

1) konkurso būdu - Vyriausybės sekretorius ir savivaldybės administratorius (pagal šio įstatymo 23 straipsnio 3 dalį), Vyriausybės atstovas, kiti įstaigų vadovai (pagal šio straipsnio 2, 3, 4 ir 6 dalis);

2) be konkurso - viceministras - departamento prie ministerijos direktorius ir apskrities viršininkas. Apskrities viršininką skiria Vyriausybė Ministro Pirmininko teikimu, o viceministrą - departamento prie ministerijos direktorių skiria ministras .

2. Atviro konkurso būdu įstaigų vadovai priimami įstaigos steigimo akto, kitų teisės aktų nustatyta kadencijai. Kadencija negali būti trumpesnė kaip 4 metai ir ilgesnė kaip 5 metai ir nesietina su Seimo, Respublikos Prezidento ar savivaldybių tarybų kadencijomis. Priimant įstaigų vadovus taikomas pretendentų vertinimo būdas - privalumų vertinimas. Vertinama sugebėjimas vadovauti, vadybos darbo ir profesinė patirtis bei kitos dalykinės savybės.

3. Pretendentai į įstaigų vadovų pareigas, kurios yra įrašytos į Vyriausybės patvirtintą sąrašą, privalo pateikti dokumentą, patvirtinantį Lietuvos viešojo administravimo institute išeitą ar jai prilygintą aukščiausių kategorijų valstybės tarnautojų mokymo programą.

4. Įstaigos vadovą į tarnybą priima institucijos ar įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, kuriam naujai skiriamas įstaigos vadovas yra atskaitingas. Įvertinęs pretendentų privalumus, jis nustato konkurso laimėtoją ir skiria jį į įstaigos vadovo pareigas arba atsisako visų pretendentų. Vyriausybės atstovą skiria Vyriausybė, savivaldybės kontrolierių - savivaldybės taryba, o kitus savivaldybės įstaigų vadovus - savivaldybės administratorius.

5. Asmuo, įstojęs į valstybės tarnybą ir paskirtas įstaigos vadovu, valstybės tarnautojo statusą įgyja nuo paskyrimo dienos. Jam įteikiamas nustatyto pavyzdžio valstybės tarnautojo pažymėjimas.

6. Pasibaigus kadencijai, įstaigos vadovas, paskirtas atviro konkurso būdu, gali pakartotinai dalyvauti konkurse dėl įstaigos vadovo vietos. Vieno asmens kadencijų skaičius eiti įstaigos vadovo pareigas neribojamas, jei įstaigos steigimo ar kituose teisės aktuose nenurodyta kitaip.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

17 straipsnis. Pakaitinių valstybės tarnautojų priėmimas

1. Į pareigas pakaitiniais valstybės tarnautojais priimama atviro konkurso būdu arba politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu.

2. Asmenys, pakeičiantys laikinai nesančius politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus, priimami šio įstatymo 15 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Asmenys, pakeičiantys laikinai nesančius karjeros valstybės tarnautojus ar atliekantys jų funkcijas konkurso organizavimo laikotarpiu, priimami atviro konkurso būdu, apie priėmimą paskelbiant prieš 10 kalendorinių dienų. Jiems taikomas pretendentų vertinimo būdas - privalumų vertinimas.

4. Pretendentes, priimamus atviro konkurso būdu, vertina, sprendimą dėl jų tinkamumo karjeros valstybės tarnautojų pareigoms priima ir į pareigas skiria:

1) Seimo kanceliarijoje ir Prezidentūroje - į karjeros valstybės tarnautojų pareigas - kanceliarijų vadovai, į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas - šių institucijų vadovai ar jų įgalioti asmenys;

2) Konstituciniame Teisme ir Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme - šių teismų kancleriai;

3) kituose teismuose, prokuratūroje, Valstybės saugumo departamente, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Valstybės kontrolėje, Seimo kontrolierių įstaigoje, Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus tarnyboje, kitose Vyriausybei neatskaitingose institucijose ir įstaigose - šių institucijų ar įstaigų vadovai;

4) ministerijose, Vyriausybės kanceliarijoje ir kitose Vyriausybei atskaitingose institucijose ar įstaigose - į karjeros valstybės tarnautojų pareigas - už personalo valdymą atsakingi asmenys, į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas - šių institucijų ar įstaigų vadovai;

5) savivaldybėse - į karjeros valstybės tarnautojų pareigas - administratorius ar savivaldybės kontrolierius, į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas - meras. Savivaldybės kontrolierius sprendžia, kuris pretendentas tinka į karjeros valstybės tarnautojų pareigas savivaldybės kontrolieriaus tarnyboje.

5. Asmuo, įstojęs į valstybės tarnybą ir paskirtas į pareigas pakaitiniu valstybės tarnautoju, valstybės tarnautojo statusą įgyja nuo paskyrimo dienos. Jam įteikiamas nustatyto pavyzdžio valstybės tarnautojo pažymėjimas.

6. Pakaitiniai valstybės tarnautojai į valstybės tarnybą priimami laikinai, kol sugrįš negalintys eiti pareigų valstybės tarnautojai, bet ne ilgiau kaip 4 metams, ar konkurso į karjeros valstybės tarnautojo pareigas organizavimo laikotarpiui. Pakaitinių valstybės tarnautojų priėmimo sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

18 straipsnis. Paslaugų valstybės tarnautojų priėmimas

1. Į paslaugų valstybės tarnautojų pareigas priimama viešo konkurso būdu Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos arba įstatymų ar statutų nustatyta tvarka. Į paslaugų įstaigų vadovų pareigas asmenys priimami pagal šio įstatymo 16 straipsnio reikalavimus.

2. Asmuo, įstojęs į valstybės tarnybą ir paskirtas į pareigas paslaugų valstybės tarnautoju, valstybės tarnautojo statusą įgyja šalis pasirašius darbo sutartį pagal Darbo sutarties įstatyme nustatytą formą ir tvarką.

19 straipsnis. Valstybės tarnautojo priesaika

1. Asmuo, įstojęs į valstybės tarnybą eiti karjeros valstybės tarnautojo pareigas, prisiekia Lietuvos Respublikai. Nustatomas šis valstybės tarnautojo priesaikos tekstas:

„Aš, (vardas, pavardė),

prisiekiu ištikimai tarnauti Lietuvos Respublikai ir jos žmonėms, gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai atlikti valstybės tarnautojo pareigas.

Tepadeda man Dievas.“

2. Prisiekti galima ir be paskutinio sakinio.

3. Valstybės tarnautojo priesaiką priima:

1) Seimo kanceliarijoje, Prezidentūroje - kanceliarijų vadovai;

2) Konstituciniame Teisme, Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme - šių teismų vadovai;

3) kituose teismuose - teisingumo ministras;

- 4) prokuratūroje - generalinis prokuroras;
 - 5) Valstybės saugumo departamente, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Valstybės kontrolėje, Seimo kontrolierių įstaigoje, Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus tarnyboje, kitose Vyriausybei neatskaitingose institucijose ir įstaigose - šių institucijų ar įstaigų vadovai;
 - 6) ministerijose, Vyriausybės kanceliarijoje ir kitose Vyriausybei atskaitingose institucijose ar įstaigose - šių institucijų ar įstaigų vadovai;
 - 7) Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtų valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų, kitų pagal specialius įstatymus įsteigtų komisijų ar tarybų personalo - jų pirmininkai;
 - 8) savivaldybėse - administratorius, kontrolieriaus tarnybos tarnautoje - savivaldybės kontrolierius.
4. Valstybės tarnautojo priesaikos priėmimo tvarką nustato už valstybės tarnybą atsakingas ministras. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

KETVIRTASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGOS IR TEISĖS

20 straipsnis. Valstybės tarnautojų pareigos

Valstybės tarnautojai privalo:

- 1) būti lojalūs Lietuvos valstybei ir jos konstitucinei santvarkai;
- 2) nešališkai tarnauti žmonėms;
- 3) gerbti žmogaus teises ir padėti šias teises įgyvendinti;
- 4) tinkamai ir laiku atlikti tarnybos vadovų užduotis ir pavedimus;
- 5) nedelsdami pranešti tarnybos vadovui apie, jų nuomone, neteisėtas užduotis ar pavedimus;
- 6) priimti sprendimus pagal jų kompetenciją nustatančius teisės aktus ir reikalauti, kad tie sprendimai būtų laiku ir tiksliai įvykdyti. Priimdami sprendimus, valstybės tarnautojai privalo vadovautis nuostata, kad visi asmenys yra lygūs;
- 7) laikytis tarnybinės etikos;
- 8) laikytis nustatytų taisyklių ir darbo tvarkos;
- 9) garantuoti savo tarnybinės veiklos skaidrumą, nustatyta tvarka teikti informaciją apie savo tarnybą;
- 10) kelti kvalifikaciją;
- 11) ginti teisėtus valstybės ir savivaldybių interesus;
- 12) spręsdami viešas problemas, bendradarbiauti ir keistis informacija su savo ir kitų institucijų bei įstaigų valstybės tarnautojais;
- 13) saugoti nuo praradimo ir neteisėto atskleidimo valstybės ar tarnybos paslaptis. Nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar su darbu susijusia informacija kitokia tvarka ir mastu, nei nustato įstatymai ar kiti teisės aktai;
- 14) tiesiogiai ar netiesiogiai nesinaudoti ir neleisti naudotis valstybės ar savivaldybių nuosavybe, taip pat valstybei ar savivaldybei nuomojama nuosavybe kitokiai nei tarnybinei veiklai, jei valstybės institucijos, įstaigos ar savivaldybės vidaus tvarka ar kiti teisės aktai nenumato kitaip;
- 15) tarnybos metu nedalyvauti politinėje veikloje (išskyrus valstybės tarnautojus, kurie yra savivaldybių tarybų nariai, kai jie dalyvauja savivaldybės tarybos darbe ar kitoje jos statute numatytoje veikloje), kitaip nenaudoti tarnybos laiko ne tarnybos tikslams, išskyrus mokslinį ir pedagoginį darbą aukštosiose mokyklose ar valstybės tarnautojų kvalifikacijos kėlimo įstaigose, neformalųjų suaugusiųjų švietimą, darbą visų lygių rinkimų ar referendumų komisijose bei dalyvavimą profesinių sąjungų veikloje pagal šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 10 punktą. Ši veikla turi būti suderinta su tiesioginiu tarnybos vadovu (įstaigos vadovo veikla turi būti suderinta su įstaigos, kuriai jis yra atskaitingas, vadovu). Norintis užsiimti šia veikla valstybės tarnautojas pateikia prašymą atitinkamai personalo tarnybai. Pagal šį prašymą leidimas įteisinamas asmens,

institucijoje ar įstaigoje atsakingo už personalo valdymą, įsakymu (potvarkiu). Tiesioginis tarnybos vadovas gali neleisti užsiimti šia veikla (nepasirašyti valstybės tarnautojo prašymo), jei paskutinis valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos įvertinimas pagal šio įstatymo 25 ir 26 straipsnius yra nepatenkinamas, taip pat dėl kitų objektyvių priežasčių, susijusių su valstybės tarnautojo pareigų atlikimu. Valstybės tarnautojas, norintis dirbti ir pedagoginį darbą, kiekvienais mokslo metais turi gauti naują leidimą. Jei leidimas buvo duotas visiems mokslo metams, įsakymas (potvarkis) dėl leidimo dirbti pedagoginį darbą negali būti pripažintas netekusiu galios mokslo metams nesibaigus. Nebuvimas darbo vietoje dėl šio darbo be atitinkamo įsakymo (potvarkio) laikomas tarnybiniu nusižengimu pagal šio įstatymo aštuntąjį skirsnį. Ši veikla neatleidžia valstybės tarnautojų nuo jų tiesioginių pareigų atlikimo;

16) streiko atveju nustatyta tvarka saugoti ir prižiūrėti visuomenei svarbius objektus, įrenginius ir patalpas bei teikti visuomenei minimalias įstatymų nustatytas paslaugas;

17) vykdyti kitas įstatymų ar statutų nustatytas pareigas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

21 straipsnis. Valstybės tarnautojų teisės

Valstybės tarnautojai turi teisę:

1) į realų ir veiksmingą darbą einant tam tikro lygio ir kategorijos pareigas, nepaisant valstybės ar vietos valdžios politinių pasikeitimų. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams ši teisė ribojama;

2) į tarnybinių karjerą pagal savo profesionalumą, turimus privalumus ir valstybės tarnybos galimybes. Ši teisė garantuojama tik karjeros valstybės tarnautojams;

3) į pareigines algas, atitinkančią jų kategoriją, šio įstatymo nustatytą darbo užmokesčio priedą, priemokas ir kitas išmokas;

4) į mokymąsi ir kvalifikacijos kėlimą valstybės, savivaldybių ir kitų biudžetų lėšomis, valstybės fondų ir kitomis valstybės lėšomis;

5) gauti iš savo vadovų, bendradarbių ir kitų valstybės tarnautojų informaciją, būtiną veiksmingai atlikti užduotis ir pavedimus;

6) į šio bei kitų įstatymų nustatytas atostogas;

7) į valstybės tarnautojų valstybinę pensiją, šio įstatymo bei kitų teisės aktų nustatytas socialines ir kitas garantijas;

8) streikuoti. Šios teisės neturi viešojo administravimo valstybės tarnautojai, kurie eina institucijos ar įstaigos padalinio vadovo ar aukštesnės pareigas, ir valstybės tarnautojai, kuriems tai draudžia įstatymai ar statutai;

9) būti profesinių sąjungų, organizacijų ar susivienijimų nariais, taip pat politinių partijų ar organizacijų nariais, ne tarnybos metu dalyvauti politinėje veikloje. Ši teisė netaikoma valstybės tarnautojams, kuriems tai draudžia įstatymai ar statutai;

10) valstybės tarnautojai profesinių sąjungų atstovai ir rinkti valstybės tarnautojų atstovai - dalyvauti sprendžiant valstybės tarnautojų tarnybos vertinimo, pareigų paaugštinimo, nuobaudų skyrimo, darbo sąlygų klausimus, taip pat profesinių sąjungų organizacinėje veikloje, tam skiriant iki 10 valandų darbo laiko per mėnesį ir už šį laiką gaunant darbo užmokestį;

11) ginti teisme pažeistas savo teises ar teisėtus interesus;

12) atsisakyti atlikti užduotį ar pavedimą, jeigu, jų nuomone, duota užduotis ar pavedimas prieštarauja įstatymui ar Vyriausybės nutarimui. Apie tai valstybės tarnautojas privalo raštu pranešti savo tarnybos vadovui ir atlikti duotą užduotį ar pavedimą tik tuo atveju, kai to reikalaujama raštu. Šiuo atveju už neteisėtos užduoties ar pavedimo atlikimo pasekmes atsako ne užduotį ar pavedimą atlikęs valstybės tarnautojas, o tą užduotį ar pavedimą davęs vadovas. Jokiais atvejais neturi būti atliekama užduotis ar pavedimas, kurių vykdymas reikštų nusikaltimą ar administracinę teisės pažeidimą, o valstybės tarnautojas galėjo ir privalėjo suprasti nusikalstamą tokio elgesio pobūdį. Už tokios užduoties ar pavedimo atlikimo pasekmes atsako ne tik tarnautojas, bet ir tą užduotį ar pavedimą davęs vadovas. Taip pat neturi būti atliekama užduotis ar pavedimas, jeigu elgesys, kurio reikalaujama iš valstybės tarnautojo, pažeidžia žmogaus orumą;

13) pasibaigus paskyrimo į šio įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje nurodytas pareigas laikui, Seimo, Vyriausybės ar savivaldybės tarybos kadencijai, atsistatydinus iš šio įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje nurodytų pareigų, kitaip nutrūkus Seimo, Vyriausybės ar savivaldybės tarybos nario įgaliojimams, asmenys, kurie prieš paskiriant į šias pareigas ar išrenkant Seimo ar savivaldybių tarybų nariais buvo karjeros valstybės tarnautojai, turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į buvusias arba, jeigu nėra galimybės, kitas to paties lygio ir kategorijos pareigas. Šie asmenys dėl karjeros valstybės tarnautojo statuso atkūrimo ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šios teisės atsiradimo turi raštu kreiptis į valstybės tarnybos tvarkymo funkciją atliekančią įstaigą. Tokią pat teisę turi baigę tarnybą ar atsistatydinę Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, kitų teismų teisėjai, prokuratūros pareigūnai, Lietuvos banko valdybos pirmininkas, jo pavaduotojai ir valdybos nariai, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriami valstybės institucijų ar įstaigų vadovai ir jų paskirti kiti pareigūnai, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriami valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų pirmininkai, pavaduotojai ir nariai, taip pat kitų pagal specialius įstatymus įsteigtų komisijų ar tarybų pareigūnai, asmenys, pakviesti dirbti tarptautinėse organizacijose, kurių narė yra Lietuvos Respublika, Lietuvos Respublikos specialieji atašė, Lietuvos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose dirbantys valstybės tarnautojai, jų sutuoktiniai (jeigu išvyko į užsienį kartu su skiriamu į pareigas asmeniu), asmenys, perkelti į valstybės ar savivaldybės įmonę ar viešąją įstaigą, reorganizuotą iš valstybės ar savivaldybės įstaigos, kurioje jie tarnavo, taip pat asmenys, pašaukti į būtinąją karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, jei prieš paskiriant ar perkeltiant į šias pareigas iki išvykimo į užsienį ar iki pašaukimo atlikti karo prievolę jie buvo karjeros valstybės tarnautojai. Atlikusiam karo prievolę valstybės tarnautojui užtikrinama teisė grįžti į eitas pareigas toje pačioje institucijoje ar įstaigoje;

14) pasibaigus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus pasirinkusių valstybės politikų kadencijai ar nutrūkus jų įgaliojimams arba pasibaigus įstaigų vadovų kadencijai, kai politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai ar įstaigų vadovai atsistatydina savo noru, kai politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams juos pasirinkę valstybės politikai pareiškia nepasitikėjimą, kai panaikinama politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigybė arba, kai įstaiga liaujasi egzistavusi dėl reorganizavimo ar likvidavimo, į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų arba įstaigų vadovų pareigas priimti karjeros valstybės tarnautojai turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą - grįžti į buvusias ar, jeigu nėra galimybės, į kitas to paties lygio ir kategorijos pareigas valstybės tarnyboje. Šie asmenys dėl karjeros valstybės tarnautojo statuso atkūrimo ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šios teisės atsiradimo turi raštu kreiptis į valstybės tarnybos tvarkymo funkciją atliekančią įstaigą. Asmenims, kurie praranda valstybės tarnautojo statusą dėl pasibaigusios juos pasirinkusių valstybės politikų kadencijos ar įgaliojimų, taip pat įstaigų vadovams, kurių kadencija pasibaigia ar kurie praranda valstybės tarnautojo statusą dėl jų vadovaujamų įstaigų reorganizavimo ar likvidavimo, išmokama 3 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Ji išmokama per 3 mėnesius, mokant lygiomis dalimis kas mėnesį, bet ne ilgiau, nei asmuo pradeda eiti pareigas valstybės tarnyboje. Pradėjus eiti pareigas valstybės tarnyboje anksčiau nei per 3 mėnesius, likusi kompensacijos dalis neišmokama. Gauti šią kompensaciją turi teisę tik tie asmenys, kurie prieš tapdami politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojais arba įstaigų vadovais nebuvo karjeros valstybės tarnautojai. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai ir įstaigų vadovai, kurie praranda valstybės tarnautojo statusą dėl atsistatydinimo savo noru, bei politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, kurie praranda valstybės tarnautojo statusą dėl jiems pareikšto juos pasirinkusių valstybės politikų nepasitikėjimo, tokios teisės neturi;

15) į kitas Lietuvos Respublikos Konstitucijos, tarptautinių sutarčių ir kitų teisės aktų, kuriais Lietuvos Respublika yra susieta tarptautiniais įsipareigojimais, garantuojamas žmogaus teises ir laisves, taip pat į kitų įstatymų ar statutų suteikiamas teises.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

22 straipsnis. Su valstybės tarnyba nesuderinama veikla

Valstybės tarnautojui neleidžiama:

1) būti įmonės renkamu (skiriamu) valdymo organo nariu, išskyrus atvejus, kai šiuo nariu jis yra valstybės ar savivaldybės institucijai įgaliojus, bei gauti atlyginimą už šį darbą, išskyrus įstatymų numatytus atvejus. Valstybės tarnautojui, kuris yra įmonės kolegialaus organo išrinktas (paskirtas) narys, skirtas atlyginimas už veiklą valdymo organe (tantjemos ir pan.) pervedamas į valstybės biudžetą, kai valstybės tarnautojui darbo užmokestis mokamas iš valstybės biudžeto, arba į savivaldybės biudžetą, kai valstybės tarnautojui darbo užmokestis mokamas iš savivaldybės biudžeto;

2) sudaryti sandorius institucijos ar įstaigos, kurioje jis dirba, vardu su personalinėmis įmonėmis, ūkinėmis bendrijomis, kurių savininkas, tikrasis narys ar komanditorius yra jis ar asmenys, nurodyti šio įstatymo 2 straipsnio 20 dalyje, taip pat su akcinėmis bendrovėmis, kuriose jis ar asmenys, nurodyti šio įstatymo 2 straipsnio 20 dalyje, turi akcijų ar valdo pagal įgaliojimą kito asmens akcijas;

3) atstovauti šalies ir užsienio valstybių įmonių, kitų institucijų ar įstaigų interesams ar vykti įmonių lėšomis į užsienį;

4) dirbti samdomu darbuotoju, patarėju, ekspertu ar konsultantu privačiose įstaigose ar įmonėse, taip pat gauti kitą negu šio įstatymo nustatytą darbo užmokestį, išskyrus atlyginimą už darbą visų lygių rinkimų, referendumų komisijose bei pagal sutartis su rinkimų arba referendumų komisijomis, už mokslinį ir pedagoginį darbą aukštesiose mokyklose ar valstybės tarnautojų kvalifikacijos kėlimo įstaigose, už neformalųjį suaugusiųjų švietimą, už darbą teisės aktų rengimo grupėse ir komisijose, jei šis darbas nenumatytas pareigybės aprašyme, taip pat už kūrinius, laikomus autorių teisių objektais pagal Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymą;

5) streikuoti, jei viešojo administravimo karjeros valstybės tarnautojas eina institucijos ar įstaigos padalinio vadovo ar aukštesnės pareigos arba jei tai draudžia įstatymai ar statutai;

6) būti politinių partijų ar politinių organizacijų, profesinių sąjungų ar susivienijimų nariais, dalyvauti politinėje veikloje, jei tai draudžia įstatymai ar statutai;

7) eiti daugiau nei vienas pareigas valstybės tarnyboje, išskyrus dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigas aukštesiose mokyklose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

PENKTASIS SKIRSNIS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ KARJERA

23 straipsnis. Pareigų paaukštinimas

1. Karjeros valstybės tarnautojų pareigos paaukštinamos atviro arba uždaro konkurso būdu. Informacija apie visus įvyksiančius konkursus skelbiama viešai.

2. Valstybės tarnautojai, siekiantys pareigų, kurių kategorija yra žemesnė už 20-ą, gali dalyvauti atvira konkurse kartu su stojančiais į valstybės tarnybą asmenimis. Jei stojančio į valstybės tarnybą asmens ir siekiančio paaukštinimo valstybės tarnautojo vertinimai yra vienodi, pirmumą turi valstybės tarnautojas.

3. Į 20-os ir aukštesnių kategorijų pareigas valstybės tarnautojai skiriami uždaro konkurso būdu. Konkurse gali dalyvauti bet kurios institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojai, kurių kategorija yra viena žemesnė negu siekiamos pareigybės kategorija. Konkurso metu atsižvelgiama į pretendentų profesionalumą, gebėjimą atlikti įvairias tos pačios kategorijos pareigas, einamų pareigų ėjimo trukmę ir kvalifikacijos kėlimą, susijusį su naujomis pareigomis. Uždarus konkursus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka organizuoja valstybės institucijos, įstaigos ir savivaldybės.

4. Pareigoms, į kurias pagal šio straipsnio 3 dalį skiriama uždaro konkurso būdu, gali būti skelbiamas atviras konkursas, kai:

1) paskelbus uždarą konkursą, valstybės tarnautojai į šias pareigas nepretenduoja;

2) pagal uždaro konkurso rezultatus nustatoma, kad tarp konkurse dalyvavusių valstybės tarnautojų nėra atitinkančių pareigybės reikalavimus.

5. Šio straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodyti atviri konkursai organizuojami šio įstatymo 14 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Valstybės tarnautojai, siekiantys pareigų, kurių kategorija yra aukštesnė už žemiausią tam tikro lygio kategoriją, privalo būti išėję valstybės tarnautojų įvadinio mokymo programą.

7. Valstybės tarnautojai, siekiantys aukščiausių kategorijų viešojo administravimo valstybės tarnautojų pareigų, įrašytų į Vyriausybės patvirtintą sąrašą, privalo būti išėję atitinkamą Lietuvos viešojo administravimo instituto mokymo programą (ar jai prilygintą).

8. Valstybės tarnautojai, laimėję konkursą į aukštesnes pareigas, į šias pareigas perkeliama Vyriausybės nustatyta tvarka.

9. Valstybės tarnautojams, perkeltiems į aukštesnes pareigas, jų turimus valstybės tarnautojo pažymėjimus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka keičia valstybės institucija, įstaiga ar savivaldybė, kurioje valstybės tarnautojas pradėjo eiti aukštesnes pareigas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

24 straipsnis. Tarnybinis kaitumas

1. Karjeros valstybės tarnautojai gali savo iniciatyva siekti pakeisti einamas pareigas kitomis tos pačios ar žemesnės kategorijos pareigomis toje pačioje ar kitoje institucijoje ar įstaigoje.

2. Esant laisvai pareigybei, valstybės tarnautojas jo prašymu gali būti be konkurso perkeltas į kitas tos pačios ar žemesnės kategorijos pareigas.

3. Du valstybės tarnautojai, einantys tos pačios kategorijos pareigas, jų prašymu gali būti sukeičiami pareigomis - be konkurso perkeliama į kitas pareigas.

4. Valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į kitas pareigas šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais, jei turi privalomą išsilavinimą, atitinkantį siekiamos pareigybės lygį. Jis perkeliama:

1) toje pačioje institucijoje ar įstaigoje, jei sutinka institucijos ar įstaigos už personalo valdymą atsakingas asmuo;

2) kitoje institucijoje ar įstaigoje, jei dėl to susitaria šių institucijų ar įstaigų už personalo valdymą atsakingi asmenys.

5. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais valstybės tarnautojas perkeliama į kitas pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka. Po perkėlimo jam mokama pareiginė alga, atitinkanti naujų pareigų kategoriją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

25 straipsnis. Tarnybinės veiklos vertinimas

1. Tarnybinės veiklos vertinimo tikslas - ugdyti valstybės tarnautojo profesionalumą. Valstybės tarnautojų tarnybinę veiklą vertina:

1) valstybės tarnautojo tiesioginis tarnybos vadovas;

2) tarnybos vertinimo komisijos;

3) Personalo valdymo taryba;

4) Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisija.

2. Valstybės tarnautojo tiesioginis tarnybos vadovas kasmet vertina valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Tiesioginis tarnybos vadovas valstybės tarnautojo veiklą vertina labai gerai, gerai arba nepatenkinamai. Įvertinęs tarnybinę veiklą, institucijos ar įstaigos vadovui jis siūlo (jei institucijos ar įstaigos vadovas yra valstybės politikas, siūlymas teikiamas asmeniui, institucijoje ar įstaigoje atsakingam už personalo valdymą):

1) skirti valstybės tarnautojui premiją už labai gerus tarnybos rezultatus (valstybės tarnautojo veiklą įvertinus labai gerai);

2) perkelti jį į kitas tos pačios kategorijos ar žemesnes (valstybės tarnautojo veiklą įvertinus nepatenkinamai) pareigas.

4. Jeigu valstybės tarnautojo, einančio žemesnes už institucijos ar įstaigos padalinio vadovo pareigas, tarnybinę veiklą tiesioginis tarnybos vadovas įvertina labai gerai arba nepatenkinamai, ją pakartotinai vertina institucijos ar įstaigos tarnybos vertinimo komisija. Tais atvejais, kai nepatenkinamai įvertinama aukštesnės pareigas einančio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą, ją pakartotinai vertina pagal kompetenciją Personalo valdymo taryba arba Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisija.

5. Institucijos ar įstaigos vadovas (ar asmuo, atsakingas už personalo valdymą institucijoje ar įstaigoje, jei tos institucijos ar įstaigos vadovas yra valstybės politikas), atsižvelgdamas į valstybės tarnautojo tiesioginio vadovo pasiūlymą bei į vienos iš šio įstatymo 26 ir 28 straipsniuose nurodytų komisijų ar Personalo valdymo tarybos išvadą, priima galutinį sprendimą ir išleidžia atitinkamą įsakymą dėl premijos už labai gerus tarnybos rezultatus skyrimo, valstybės tarnautojo pažeminimo tarnyboje ar perkėlimo į kitas pareigas.

6. Institucijos ar įstaigos vadovo įsakymą (asmens, atsakingo už personalo valdymą institucijoje ar įstaigoje, jei tos institucijos ar įstaigos vadovas yra valstybės politikas, potvarkį) valstybės tarnautojas gali apskųsti Administracinių ginčų komisijai arba teismui. Institucijos ar įstaigos vadovui panaikinus šį įsakymą (potvarkį) arba įsiteisėjus teismo sprendimui dėl šio įsakymo panaikinimo, valstybės tarnautojui ne vėliau kaip per 15 darbo dienų išmokamas gautos minimalios mėnesinės algos ir darbo užmokesčio skirtumas, kurio jis negavo dėl pareigų pažeminimo, ir delspinigiai už šį skirtumą, apskaičiuoti Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

26 straipsnis. Tarnybos vertinimo komisijos

1. Tarnybos vertinimo komisija sudaroma kiekvienoje valstybės institucijoje, įstaigoje ar savivaldybėje iš valstybės institucijų ar įstaigų padalinių vadovų (savivaldybėse - iš savivaldybės administracijos ir savivaldybės įstaigų padalinių vadovų, savivaldybės kontrolės tarnybos tarnautojų), profesinių sąjungų ir (ar) valstybės tarnautojų rinktų atstovų. Tarnybos vertinimo komisijoms, sudaromoms Vyriausybei neatskaitingose institucijose ar įstaigose, Vyriausybei atskaitingose institucijose, įstaigose bei savivaldybėse, vadovauja atitinkamai šio įstatymo 58, 59 ir 60 straipsniuose nurodyti už personalo valdymą atsakingi asmenys. Komisijų veiklą reglamentuoja nuostatai, parengti pagal pavyzdinius tarnybos vertinimo komisijų nuostatus, patvirtintus už valstybės tarnybą atsakingo ministro.

2. Tarnybos vertinimo komisijos valstybės institucijose ar įstaigose vertina valstybės tarnautojų, einančių žemesnes už institucijų ar įstaigų padalinių vadovų pareigas, tarnybinę veiklą. Savivaldybėse sudaromos tarnybos vertinimo komisijos vertina visų kategorijų savivaldybės tarnautojų tarnybinę veiklą.

3. Tarnybos vertinimo komisijos:

1) pakartotinai vertina valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą tuo atveju, kai tiesioginis tarnybos vadovas ją įvertino labai gerai arba nepatenkinamai, ir savo išvada teikia institucijos ar įstaigos vadovui.

2) pakartotinai vertina darbą stažuotės ar bandomojo laikotarpio metu, kai stažuotojo ar priimto bandomajam laikotarpiui asmens tiesioginis tarnybos vadovas darbą stažuotės ar bandomojo laikotarpio metu įvertina nepatenkinamai.

27 straipsnis. Personalo valdymo taryba

1. Personalo valdymo tarybą sudaro ministerijų sekretoriai ir Vyriausybės sekretorius. Vyriausybės sekretorius yra Personalo valdymo tarybos vadovas. Šios tarybos veiklą reglamentuoja nuostatai, patvirtinti už valstybės tarnybą atsakingo ministro.

2. Personalo valdymo taryba:

1) vertina Vyriausybės kanceliarijos, įstaigų prie ministerijų ir Vyriausybės įstaigų vadovų, kurie nėra politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, bei jų pavaduotojų, ministerijų sekretorių ir jų pavaduotojų veiklą, kai į Personalo valdymo tarybą kreipiamasi dėl šių asmenų nepatenkinamų darbo rezultatų. Personalo valdymo taryba vertina Vyriausybės kanceliarijos ir

Vyriausybės įstaigų vadovų bei jų pavaduotojų veiklą, kai dėl to kreipiasi Ministras Pirmininkas. Personalo valdymo taryba taip pat vertina ministerijų sekretorių ir jų pavaduotojų bei įstaigų prie ministerijų vadovų ir jų pavaduotojų veiklą, kai dėl to kreipiasi ministrai. Jeigu vertinama ministerijos sekretoriaus ar Vyriausybės sekretoriaus veikla, vertinamasis nuo savo veiklos vertinimo privalo nusišalinti;

2) pakartotinai vertina šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų, einančių ne žemesnes už padalinio vadovo pareigas, tarnybinę veiklą tuo atveju, kai tiesioginis tarnybos vadovas ją įvertino nepatenkinamai, ir savo išvadas teikia institucijos ar įstaigos vadovui;

3) teikia išvadas ir pasiūlymus už valstybės tarnybą atsakingam ministrui dėl teisės aktų projektų, reglamentuojančių personalo valdymą Vyriausybei atskaitingose institucijose ir įstaigose;

4) teikia pasiūlymus už valstybės tarnybą atsakingam ministrui dėl valstybės tarnautojų priėmimo į Vyriausybei atskaitingas įstaigas kasmetinio poreikio;

5) atsižvelgdama į pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijų išvadas ir pretendentų pageidavimus, teikia pasiūlymus valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovui dėl šių pretendentų paskyrimo stažuotojais į Vyriausybei atskaitingas įstaigas;

6) teikia pasiūlymus valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovui dėl valstybės tarnautojų kasmetinių mokymo planų ir prioritetų;

7) vykdo kitas Personalo valdymo tarybos nuostatuose nustatytas funkcijas.

3. Personalo valdymo taryba, šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą įvertinusi nepatenkinamai, teikia vadovams pasiūlymus:

1) perkelti valstybės tarnautoją į žemesnes pareigas toje pačioje institucijoje ar įstaigoje;

2) perkelti valstybės tarnautoją į kitas tos pačios kategorijos pareigas kitoje institucijoje ar įstaigoje.

28 straipsnis. Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisija

1. Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisija sudaroma iš 5 asmenų. Po vieną nepriekaištingos reputacijos ir ne mažiau kaip 5 metų darbo stažą valstybės tarnyboje turintį asmenį į komisiją 3 metams skiria už valstybės tarnybą atsakingas ministras, Valstybės saugumo departamento generalinis direktorius, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius, Muitinės departamento direktorius ir Policijos departamento generalinis komisaras. Paskirti asmenys komisijos nariais gali būti ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Vyriausybė iš Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisijos narių paskiria komisijos pirmininką. Komisijos darbo tvarką nustato jos patvirtintas darbo reglamentas. Komisijos darbe gali dalyvauti profesinių sąjungų ir (ar) valstybės tarnautojų rinkti atstovai. Komisijos nariams už posėdžiuose praleistą laiką papildomai nekompensuojama. Komisiją techniškai aptarnauja valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekanti įstaiga.

2. Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisija vertina pareigūnų, einančių statutinės valstybės institucijų ir įstaigų vadovų, jų pavaduotojų ir padalinių vadovų pareigas, tarnybinę veiklą.

3. Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisija:

1) vertina statutinių pareigūnų tarnybinę veiklą, kai dėl jų nepatenkinamų darbo rezultatų į komisiją kreipiasi aukštesnės institucijos ar įstaigos vadovas ar institucijos (įstaigos), kurioje dirba šis pareigūnas, vadovas;

2) pakartotinai vertina statutinio pareigūno tarnybinę veiklą tuo atveju, kai tiesioginis vadovas ją įvertino nepatenkinamai, ir savo išvadas teikia institucijos ar įstaigos vadovui.

4. Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisija, šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais atvejais įvertinusi statutinių pareigūnų tarnybinę veiklą nepatenkinamai, siūlo vadovams:

1) perkelti pareigūnus į žemesnes pareigas toje pačioje institucijoje ar įstaigoje;

2) perkelti pareigūnus į kitas tos pačios kategorijos pareigas kitoje institucijoje ar įstaigoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

29 straipsnis. Pareigų pažeminimas

1. Jeigu valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą tiesioginis tarnybos vadovas įvertina nepatenkinamai, institucijos ar įstaigos vadovas (ar už personalo valdymą institucijoje ar įstaigoje atsakingas asmuo, jei tos institucijos ar įstaigos vadovas yra valstybės politikas), atsižvelgdamas į vienos iš šio įstatymo 26 ir 28 straipsniuose nurodytų komisijų ar Personalo valdymo tarybos išvadą, gali pažeminti šio valstybės tarnautojo pareigas - Vyriausybės nustatyta tvarka perkelti į viena ar dviem kategorijomis žemesnes pareigas toje pačioje institucijoje ar įstaigoje. Jam mokama pareiginė alga, atitinkanti žemesnę kategoriją. Valstybės tarnautojo pareigos taip pat gali būti pažemintos, kai šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 1 punkte bei 28 straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytais atvejais jo tarnybinę veiklą nepatenkinamai įvertino Personalo valdymo taryba ar Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisija.

2. Valstybės tarnautojų, kurių pareigos pažemintos, pažymėjimai keičiami kitais, atitinkančiais kitas pareigas ir kategoriją, pažymėjimais.

3. Valstybės tarnautojai, dėl nepatenkinamo tarnybinės veiklos įvertinimo perkelti į žemesnes pareigas, vienerius metus neturi teisės į atostogas dėl asmeninių aplinkybių ir į premiją už labai gerą tarnybą.

4. Valstybės tarnautojai, kurių tarnybinė veikla įvertinama nepatenkinamai 3 metus iš eilės, atleidžiami iš valstybės tarnybos pagal šio įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 17 punktą be išeitinės kompensacijos.

5. Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka valstybės tarnautojai turi teisę apskųsti institucijos ar įstaigos vadovo (ar už personalo valdymą institucijoje ar įstaigoje atsakingo asmens, jei tos institucijos ar įstaigos vadovas yra politikas) sprendimą pažeminti pareigas.

6. Valstybės tarnautojai, nesutinkantys, kad jų pareigos būtų pažemintos dėl nepatenkinamo jų tarnybinės veiklos įvertinimo, ir neapskundę sprendimo pažeminti pareigas, praranda valstybės tarnautojo statusą ir yra atleidžiami iš valstybės tarnybos pagal šio įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šiuo atveju jiems išmokama 4 mėnesių eitų pareigų vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė kompensacija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

30 straipsnis. Perkėlimas į kitas pareigas

1. Esant tarnybiniam būtinumui, institucijos ar įstaigos vadovas turi teisę laikinai perkelti karjeros valstybės tarnautoją į kitas atsilaisvinusias ar naujai steigiamas to paties lygio tos pačios, aukštesnės ar žemesnės kategorijos (bet ne daugiau kaip 2 kategorijomis) pareigas toje pačioje institucijoje ar įstaigoje, esančioje toje pačioje gyvenamojoje vietovėje. Valstybės tarnautojui mokamas darbo užmokestis, gautas iki jo perkėlimo į kitas pareigas.

2. Esant tarnybiniam būtinumui ir institucijų ar įstaigų vadovams suderinus, karjeros valstybės tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į kitas atsilaisvinusias ar naujai steigiamas to paties lygio tos pačios, aukštesnės ar žemesnės kategorijos (bet ne daugiau kaip 2 kategorijomis) pareigas kitoje institucijoje ar įstaigoje, esančioje toje pačioje ar kitoje gyvenamojoje vietovėje. Valstybės tarnautojui mokamas darbo užmokestis, gautas iki jo perkėlimo į kitas pareigas.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytais atvejais valstybės tarnautojai gali būti laikinai perkeliama į kitas pareigas toje pačioje gyvenamojoje vietovėje be jų sutikimo.

4. Laikinai perkelti į kitas to paties lygio tos pačios, aukštesnės ar žemesnės kategorijos (bet ne daugiau kaip 2 kategorijomis) pareigas toje pačioje ar kitoje institucijoje ar įstaigoje, esančioje kitoje gyvenamojoje vietovėje, galima tik turint valstybės tarnautojo raštišką sutikimą, išskyrus nepaprastosios padėties ar kitų ekstremalių situacijų atvejus.

5. Šio straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse numatytais atvejais laikinai perkeltas į kitas pareigas valstybės tarnautojas negali būti ilgiau nei 1 metus per 5 tarnybos metus, jei perkeliama į to paties lygio ir tos pačios, aukštesnės ar žemesnės kategorijos pareigas, ir ilgiau kaip 10 mėnesių, jei perkeliama į žemesnės kategorijos pareigas.

6. Valstybės tarnautojas raštišku sutikimu gali būti perkeltas dirbti į Lietuvos diplomatinės atstovybės bei konsulinės įstaigos užsienyje. Paskyrimo laikotarpiui pasibaigus, paprastai po 3

metų, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka valstybės tarnautojas grąžinamas į savo buvusias arba, jeigu nėra galimybės, kitas ne žemesnio lygio ir ne žemesnės kategorijos pareigas. Šių valstybės tarnautojų skyrimo į pareigas Lietuvos diplomatinėse atstovybėse bei konsulinėse įstaigose ir atleidimo iš pareigų tvarką, darbo apmokėjimo ir socialinių garantijų tarnybos užsienyje metu ypatumus nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

7. Jei valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą tiesioginis tarnybos vadovas įvertina nepatenkinamai, institucijos ar įstaigos vadovas (ar už personalo valdymą institucijoje ar įstaigoje atsakingas asmuo, jei tos institucijos ar įstaigos vadovas yra valstybės politikas), atsižvelgdamas pagal kompetenciją į tarnybos vertinimo komisijos, Personalo valdymo tarybos ar Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisijos išvadą ir suderinęs su kitos institucijos ar įstaigos vadovu, gali perkelti jį į kitas pareigas kitoje institucijoje ar įstaigoje - Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perkelti į kitas to paties lygio ir kategorijos pareigas kitoje institucijoje ar įstaigoje. Valstybės tarnautojas taip pat gali būti perkeltas į kitas pareigas, kai šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 1 punkte bei 28 straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytais atvejais jo tarnybinę veiklą nepatenkinamai įvertino Personalo valdymo taryba ar Statutinių pareigūnų tarnybos vertinimo komisija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS DARBO UŽMOKESTIS IR KITOS IŠMOKOS

31 straipsnis. Darbo užmokestis

1. Valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro:

- 1) pareiginė alga arba valandos (dienos) atlygis;
- 2) priedai;
- 3) priemokos.

2. Stažuotojui ir asmeniui, paskirtam bandomajam laikotarpiui, taikomos šio įstatymo 14 straipsnio 12 dalyje numatytos darbo apmokėjimo sąlygos ir dydžiai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

32 straipsnis. Pareiginė alga ir valandos (dienos) atlygis

1. Pareiginė alga mokama už valstybės tarnautojo kategoriją ir yra vienoda visoms tos pačios kategorijos pareigybėms.

2. Pareiginės algos dydis nustatomas pagal pareiginės algos koeficientą. Koeficiento dydžio priklausomybę nuo pareigybės kategorijos nustato šis įstatymas (3 priedėlis). Pareiginės algos koeficiento vieneto vertė litais yra lygi Vyriausybės patvirtintam minimalios mėnesinės algos (toliau - MMA) dydžiui. Pareiginės algos dydis nustatomas atitinkamą pareiginės algos koeficientą padauginus iš MMA dydžio. Mažesnė kaip 1000 Lt pareiginė alga apvalinama vadovaujantis bendromis skaičių apvalinimo taisyklėmis lito tikslumu, o didesnė kaip 1000 Lt - apvalinama taip, kad paskutinis skaitmuo būtų 0 arba 5.

3. Valstybės tarnautojams, dirbusiems ne visas mėnesio darbo dienas, darbo užmokestis apskaičiuojamas šia tvarka: pareiginės algos dydis padalijamas iš metinio vidutinio mėnesio darbo valandų arba dienų skaičiaus, kuriuos kas metai nustato ir tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Apskaičiuotas darbo valandos ar darbo dienos atlygis dauginamas iš valstybės tarnautojo dirbtų valandų arba dienų skaičiaus.

4. Valandos (dienos) atlygiai įstaigos vadovo sprendimu gali būti taikomi apmokant už darbą paslaugų valstybės tarnautojams, atliekantiems ūkines ar technines funkcijas (šio įstatymo 6 straipsnis), taip pat aukštųjų mokyklų dėstytojams bei švietimo įstaigų pedagogams už mokomuosius užsiėmimus, priimtiems dirbti ne visą darbo laiką (ne visą darbo dieną ar ne visą darbo savaitę). Pareigybės valandos atlygis litais ir centais apskaičiuojamas pareigybei nustatytą

pareiginės algos koeficientą (1 priedėlis) dauginant iš Vyriausybės patvirtinto minimalaus valandinio atlygio, o dienos atlygis - valandos atlygį dauginant iš darbo dienos valandų skaičiaus. Valandos (dienos) atlygiai suapvalinami cento tikslumu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

33 straipsnis. Priedai

1. Valstybės tarnautojams mokami šie priedai:

- 1) už tarnybos Lietuvos valstybei stažą (toliau - tarnybos stažas);
- 2) už laipsnį, klasę, rangą, kvalifikacinę kategoriją.

2. Priedas už tarnybos stažą mokamas viešojo administravimo valstybės tarnautojams bei A ir B lygių paslaugų valstybės tarnautojams. Priedas už laipsnį, klasę, rangą, kvalifikacinę kategoriją gali būti mokamas tik statutiniams valstybės tarnautojams.

3. Pagal šį įstatymą tarnybos stažą, kuris nėra bendroji darbo trukmė, sudaro metų, ištarnautų Lietuvos valstybei nuo 1990 m. kovo 11 d. einant viešojo administravimo valstybės tarnautojų pareigas, A ir B lygių paslaugų valstybės tarnautojų pareigas, taip pat šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 1-6 punktuose nurodytas pareigas, skaičius. Tarnybos stažas valstybės tarnautojams skaičiuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka nuo tarnybos (darbo) valstybės ar savivaldybės institucijose ar įstaigose pradžios arba paskyrimo į šias pareigas valstybės tarnyboje šio įstatymo, kitų įstatymų ar statutų nustatyta tvarka dienos. Tarnybos (darbo) ne vienu laikotarpiu einant šias pareigas valstybės ar savivaldybės institucijose ar įstaigose stažas sumuojamas. Į tarnybos stažą įskaitomas stažuotės ar bandomasis laikotarpis, taip pat atostogų laikas, išskyrus šio įstatymo 52 straipsnyje nustatytas atostogas dėl asmeninių aplinkybių.

4. Priedą už tarnybos stažą sudaro 3 procentai pareiginės algos už kiekvienus 3 metus. Šio priedo suma negali viršyti 30 procentų pareiginės algos.

5. Priedo už laipsnį, klasę, rangą, kvalifikacinę kategoriją, kurio nustatymą, suteikimą bei skyrimo ir mokėjimo sąlygas numato statutinių valstybės tarnautojų statusą reglamentuojantys įstatymai ar įstatymo patvirtinti statutai, dydis negali viršyti 30 procentų pareiginės algos dydžio (išskyrus priedą už diplomatinį rangą). Priedo už diplomatinį rangą dydžius nustato Diplomatinės tarnybos įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

34 straipsnis. Priemokos

1. Valstybės tarnautojams gali būti mokamos priemokos:

- 1) už darbą poilsio bei švenčių dienomis ir nakties metu;

2) už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis, jeigu šie ypatumai dėl objektyvių priežasčių neįvertinti nustatant pareigybės kategoriją;

3) už pareigybės aprašyme nenurodytą ar įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, atsiradusią dėl laikinai nesančio kito valstybės tarnautojo ar papildomų užduočių, atliekamų viršijant nustatytą darbo trukmę. Papildomos užduotys turi būti suformuluotos valstybės tarnautojui raštišku pavedimu.

2. Priemokų suma negali viršyti 50 procentų pareiginės algos. Priemokos negali būti mokamos daugiau kaip 6 mėnesius per metus. Jei valstybės tarnautojui daugiau nei 6 mėnesius tenka dirbti šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis sąlygomis, laikoma, jog ypatumai, kurie nebuvo įvertinti nustatant pareigybės kategoriją, įgavo nuolatinį pobūdį. Šiuo atveju jo pareigybės aprašymas ir pareigybės kategorija turi būti pakeisti.

3. Priemokų skyrimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

35 straipsnis. Kitos išmokos

1. Valstybės tarnautojas turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka gauti išmokas už komandiruotės išlaidas ir kitas išmokas, susijusias su jo pareigų atlikimu valstybės tarnyboje.

2. Valstybės tarnautojams, paskirtiems į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, Vyriausybės nustatyta tvarka mokamos su darbu užsienyje susijusios išlaidų kompensacijos bei kompensacijos valstybės tarnautojų sutuoktiniams ir vaikams (įvaikiams), išvykusiems į užsienį kartu su paskirtais valstybės tarnautojais, išlaikyti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ MOKYMAS

36 straipsnis. Mokymo rūšys

1. Įvadinis mokymas - asmenų, siekiančių tapti karjeros valstybės tarnautojais, žinių įgijimas ir įgūdžių formavimas. Įvadinis mokymas yra privaloma priėmimo į valstybės tarnybą karjeros valstybės tarnautojų pareigoms dalis, kuri baigiasi atsiskaitymu už įvadinio mokymo turinį. Įvadinis mokymas susideda iš mokymosi pagal bendrąsias programas, kurių turinys yra vienodas visiems to paties lygio valstybės tarnautojams, ir mokymosi pagal specialiąsias programas, kurių turinį lemia konkrečių pareigų ypatumai.

2. Tęstinis kvalifikacijos kėlimas - specialių profesinių žinių gilinimas ir įgūdžių formavimas valstybės tarnautojo, institucijos ar įstaigos iniciatyva per visą tarnybos laiką einant pareigas arba siekiant aukštesnių pareigų. Tam tikra tęstinio kvalifikacijos kėlimo programų dalis yra privaloma.

3. Aukščiausių kategorijų valstybės tarnautojų mokymas - profesinių žinių gilinimas ir įgūdžių formavimas, siekiant aukščiausių kategorijų valstybės tarnautojų pareigų.

4. Įvadinio mokymo, tęstinio kvalifikacijos kėlimo ir aukščiausių kategorijų valstybės tarnautojų mokymo programų turinio reikalavimus, atsiskaitymo už mokymo programas tvarką, valstybės tarnautojų mokymo programų santykį su formaliojo mokymo programomis nustato Vyriausybė ar jos įgaliota įstaiga.

5. Įvadinio mokymo, tęstinio (privalomojo) kvalifikacijos kėlimo ir aukščiausių kategorijų valstybės tarnautojų mokymo programų turinį nustato, mokymo programas rengia ir tvarko, atsiskaitymą už mokymo programas organizuoja Lietuvos viešojo administravimo institutas.

37 straipsnis. Mokymo finansavimas

1. Valstybės tarnautojų mokymą finansuoja valstybė ir savivaldybės. Valstybės institucijų ar įstaigų valstybės tarnautojų ir savivaldybių tarnautojų planiniam mokymui valstybės, savivaldybių ir kituose biudžetuose, valstybės fondų ir kitų valstybės lėšų naudojimo sąmatose numatoma lėšų, kurios, palyginti su asignavimais, valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui turi sudaryti nuo 1 iki 5 procentų šių asignavimų dydžio.

2. Valstybės tarnautojų mokymui institucijų ar įstaigų išlaidų sąmatose numatoma lėšų, kurios, palyginti su asignavimais valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, turi sudaryti nuo 1 iki 5 procentų šių asignavimų dydžio.

3. Jei po mokymo, trukusio ne mažiau kaip 3 mėnesius iš eilės, valstybės tarnautojas palieka valstybės tarnybą anksčiau negu po vienerių metų atsistatydindamas savo noru, pasitraukdamas vieneriems metams ar ilgiau iš valstybės tarnybos dėl asmeninių aplinkybių arba dėl tarnybinės nuobaudos - atleidimo iš valstybės tarnybos, per 3 mėnesius nuo dienos, kurią paliko valstybės tarnybą, jis privalo kompensuoti valstybės institucijai, įstaigai ar savivaldybei su jo mokymu susijusias išlaidas.

38 straipsnis. Mokymo proceso valdymas

1. Valstybės tarnautojų mokymo valstybės strategiją nustato Vyriausybė. Institucijos ir įstaigos, vadovaudamosi valstybės strategija, nustato savo valstybės tarnautojų mokymo prioritetus.

2. Valstybės tarnautojų mokymas organizuojamas vadovaujantis metiniais planais, nustatančiais šios veiklos prioritetus ir finansavimą.

3. Valstybės bei savivaldybių institucijos ir įstaigos, atsižvelgdamos į Vyriausybės nustatytą valstybės tarnautojų mokymo valstybės strategiją, rengia metinius planus, kuriuose numatomos mokymo užduotys, suderintos pagal valstybės institucijos, įstaigos ar savivaldybės poreikius ir individualius valstybės tarnautojų pageidavimus.

4. Atsakingas už valstybės tarnybą ministras sudaro apibendrintus valstybės institucijų ar įstaigų valstybės tarnautojų mokymo planus, kartu numato šių tarnautojų mokymui lėšas, kurios neturi viršyti šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio, ir teikia Vyriausybei pasiūlymą įtraukti šią sumą į valstybės biudžeto projektą.

5. Savivaldybės nustato savivaldybės tarnautojų mokymo strategiją, vadovaudamosi ja, rengia savivaldybės tarnautojų mokymo metinius planus ir savivaldybių tarnautojų mokymui savivaldybių biudžetuose numato lėšas, kurios neturi viršyti šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio.

6. Valstybės tarnautojų mokymą valstybės institucijose, įstaigose ir savivaldybėse organizuoja ir už jį atsako asmenys, atsakingi už personalo valdymą.

7. Valstybės tarnautojų mokymo proceso organizavimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATSAKOMYBĖ IR PASKATINIMAI

39 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos

1. Valstybės tarnautojams už tarnybinius nusižengimus, numatytus šio įstatymo 40, 41 ir 42 straipsniuose, skiriamos tarnybinės nuobaudos.

2. Už tyčinius nusižengimus taikomos griežtesnės nuobaudos negu už nusižengimus dėl neatsargumo ar aplaidumo.

3. Už vieną nusižengimą taikoma tik viena tarnybinė nuobauda. Už trečią per 1 metus to paties sunkumo nusižengimą taikoma nuobauda kaip už sunkesnę nusižengimą.

4. Už tą patį nusižengimą pareigūnui taikoma griežtesnė tarnybinė nuobauda negu valstybės tarnautojui, neturinčiam pagal pareigas administracinių įgaliojimų kitiems asmenims.

5. Valstybės tarnautojui, įtariamam padarius nusižengimą, nuobaudų skyrimo procedūroje gali atstovauti advokatas ar kitas įgaliotas asmuo.

6. Sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

7. Duomenys apie paskirtas tarnybines nuobaudas, išskyrus pareikštas žodžiu, įrašomi į valstybės tarnautojo asmens bylą ir pateikiami valstybės tarnautojų registrui.

40 straipsnis. Sunkūs nusižengimai

1. Sunkus nusižengimas yra valstybės tarnautojo pareigų neatlikimas ar netinkamas atlikimas, kuriuo tiesiogiai pažeidžiamos žmogaus konstitucinės teisės, šiurkščiai pažeidžiami įstatymai ar kitaip šiurkščiai nusižengiama šio įstatymo nustatytoms valstybės tarnautojo pareigoms:

1) nelojalumas Lietuvos valstybei;

2) šiurkštus elgesys su interesantais ar kiti veiksmai, tiesiogiai pažeidžiantys žmonių konstitucines teises;

3) netinkamas valstybės ar tarnybos paslapčių naudojimas ar saugojimas;

4) dalyvavimas su valstybės tarnyba nesuderinamoje veikloje;

5) pareigų neatlikimas ar netinkamas atlikimas, sukėlęs sunkias pasekmes;

6) Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimas, siekiant gauti neteisėtą pajamų ar privilegijų sau ar kitiems;

7) reikalavimas (žodžiu ar raštu) iš savo pavaldinių atlikti neteisėtas užduotis ar pavedimus po to, kai pavaldinys buvo raštu pranešęs, jog, jo manymu, duota užduotis ar pavedimas prieštarauja įstatymui ar Vyriausybės nutarimui;

- 8) nebuvimas darbo vietoje vieną ar daugiau darbo dienų be pateisinamos priežasties;
 - 9) buvimas tarnybos metu apsvaigusiam nuo alkoholio, narkotinių ar toksinių medžiagų. Šiuo atveju valstybės tarnautojo vadovas nušalina valstybės tarnautoją nuo pareigų tos dienos likusiam darbo laikui ir už šį laiką tarnybinis atlyginimas nemokamas;
 - 10) moterų ir vyrų lygių teisių pažeidimas ar seksualinis priekabiavimas. Atsakomybė yra didesnė, jei teisių pažeidimo ar priekabiavimo subjektas yra pavaldus asmuo;
 - 11) trečias vidutinis nusižengimas per 1 metus.
2. Už šiame straipsnyje nurodytus nusižengimus, atsižvelgiant į nusižengimų padarymo priežastis, aplinkybes ir sukeltas pasekmes, skiriama viena iš šių tarnybinių nuobaudų:
- 1) atleidimas iš valstybės tarnybos;
 - 2) pareiginės algos sumažinimas 1 ar 2 kategorijomis nuo 6 mėnesių iki 3 metų;
 - 3) nušalinimas nuo pareigų nuo 1 iki 6 mėnesių. Šiuo laikotarpiu valstybės tarnautojui darbo užmokestis nemokamas, jis gali dirbti bet kokią kitą darbą ne valstybės tarnyboje;
 - 4) griežtas papeikimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

41 straipsnis. Vidutiniai nusižengimai

1. Vidutinis nusižengimas yra valstybės tarnautojo pareigų neatlikimas ar netinkamas atlikimas, kuriuo šurkščiai nusižengiama nustatytoms taisyklėms ar darbo tvarkai:
- 1) pareigų neatlikimas ar netinkamas atlikimas, jei tai sutrukdė institucijai ar įstaigai laiku atlikti viešojo administravimo procedūrą;
 - 2) šališkas elgesys su interesantais ar kitais valstybės tarnautojais;
 - 3) nemandagus elgesys su interesantais;
 - 4) politinė veikla tarnybos metu (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų);
 - 5) tarnybines pareigas einančio valstybės tarnautojo įžeidimas veiksnu ar žodžiu. Atsakomybė yra didesnė, jeigu įžeidžiamas pavaldus asmuo;
 - 6) nepagrįstas atsisakymas teikti informaciją arba žinomai neteisingos tarnybines informacijos teikimas;
 - 7) pakartotinis (daugiau negu 2 kartus per mėnesį) nebuvimas darbo vietoje daugiau kaip 1 valandą be pateisinamos priežasties;
 - 8) Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimas, nesusijęs su siekimu gauti neteisėtų pajamų ar privilegijų sau ar kitiems;
 - 9) trečias lengvas nusižengimas (išskyrus tuos, už kuriuos buvo skirtas įspėjimas žodžiu) per 1 mėnesį.
2. Už šiame straipsnyje nurodytus nusižengimus, atsižvelgiant į jų padarymo priežastis, aplinkybes ir sukeltas pasekmes, skiriama viena iš šių tarnybinių nuobaudų:
- 1) pareiginės algos sumažinimas 1 ar 2 kategorijomis iki 6 mėnesių;
 - 2) nušalinimas nuo pareigų nuo 10 dienų iki 1 mėnesio. Šiuo laikotarpiu valstybės tarnautojui darbo užmokestis nemokamas, jis gali dirbti bet kokią kitą darbą ne valstybės tarnyboje;
 - 3) griežtas papeikimas;
 - 4) papeikimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

42 straipsnis. Lengvi nusižengimai

1. Lengvi nusižengimai yra valstybės tarnautojo veiksmai ar elgesys, kuriuo nežymiai nusižengiama institucijoje ar įstaigoje nustatytoms taisyklėms ar darbo tvarkai.
2. Už lengvus nusižengimus, atsižvelgiant į jų padarymo priežastis, aplinkybes ir sukeltas pasekmes, skiriama viena iš šių tarnybinių nuobaudų:
- 1) darbo užmokesčio sumažinimas 3 dienų pareiginės algos dydžio ar mažesne suma;

- 2) papeikimas;
- 3) įspėjimas žodžiu.

43 straipsnis. Tarnybinių nuobaudų skyrimas

1. Tarnybinių nuobaudų skyrimo procedūra pradedama tiesioginiam valstybės tarnautojo tarnybos vadovui gavus rašytinę informaciją apie valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą.

2. Tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo nusižengimo paaiškėjimo dienos, neįskaitant laiko, kai darbuotojas nebuvo darbe dėl ligos arba atostogavo. Negalima skirti tarnybinės nuobaudos, praėjus 6 mėnesiams nuo nusižengimo.

3. Paaiškėjus, kad tarnybinis nusižengimas turi baudžiamosios veikos požymių, nuobaudų skyrimo procedūra sustabdoma ir patikrinimo medžiaga perduodama kvotos organui. Atsisakius iškelti baudžiamąją bylą ar atleidus asmenį nuo baudžiamosios atsakomybės, nuobaudos skyrimo procedūra tęsiama, o tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per 1 mėnesį, jei po parengtinio tyrimo ir (ar) teismo nagrinėjimo nepraėjo daugiau kaip 1 metai. Praėjus daugiau kaip 1 metams, nuobaudos skyrimo procedūra nutraukiama.

4. Tarnybinės nuobaudos skyrimo procedūros metu ar patikrinimo medžiagą perdavus kvotos organui, valstybės tarnautojas institucijos ar įstaigos vadovo (jei vadovas yra valstybės politikas, - asmens, atsakingo už personalo valdymą) sprendimu gali būti nušalintas nuo pareigų ir jam mokama Vyriausybės patvirtinta minimali mėnesinė alga. Tarnybinės nuobaudos skyrimo procedūrą vykdančiai įstaigai prieš priėmiant išvadą, kad valstybės tarnautojui skirti tarnybinę nuobaudą nėra pagrindo, jis asmens, priėmusio sprendimą dėl nušalinimo, sprendimu grąžinamas į eitas pareigas ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų jam išmokamas gautos minimalios mėnesinės algos ir darbo užmokesčio skirtumas, kurio jis negavo dėl nušalinimo nuo pareigų, taip pat delspinigiai už šį skirtumą, apskaičiuoti Vyriausybės nustatyta tvarka.

5. Tarnybinių nuobaudų skyrimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

44 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos išnykimas

1. Valstybės tarnautojas laikomas nebaustas tarnybine nuobauda, kai:

- 1) po nuobaudos už sunkų nusižengimą (išskyrus nuobaudą - atleidimą iš valstybės tarnybos) skyrimo praėjo ne mažiau kaip 2 metai;
- 2) po nuobaudos už vidutinį nusižengimą skyrimo praėjo ne mažiau kaip 1 metai;
- 3) po nuobaudos už lengvą nusižengimą skyrimo praėjo ne mažiau kaip 6 mėnesiai.

2. Esant galiojančiai nuobaudai, valstybės tarnautojo asmens byloje ir valstybės tarnautojų registre yra galiojančios žymos apie valstybės tarnautojo padarytą tarnybinį nusižengimą ir jam paskirtą tarnybinę nuobaudą. Šiuo laikotarpiu valstybės tarnautojas neturi teisės į šio įstatymo 52 straipsnyje nurodytas atostogas dėl asmeninių aplinkybių ir į 47 straipsnyje numatytą premiją už labai gerus tarnybos rezultatus. Į galiojančią nuobaudą gali būti atsižvelgiama valstybės tarnautojui siekiant paaukštino.

3. Praėjus šio straipsnio 1 dalyje nurodytam laikui, žymos apie valstybės tarnautojo padarytą tarnybinį nusižengimą ir jam paskirtą tarnybinę nuobaudą valstybės tarnautojo asmens byloje ir valstybės tarnautojų registre panaikinamos.

4. Tarnybinė nuobauda, išskyrus nuobaudą už sunkų nusižengimą, gali būti panaikinta valstybės tarnautojo prašymu, jeigu jis gauna šio įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje numatytą paskatinimą. Sprendimą panaikinti tarnybinę nuobaudą priima institucijų ar įstaigų vadovai, išskyrus ministerijas ir Vyriausybei atskaitingas įstaigas. Dėl jų tarnautojų sprendimą priima valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovai. Sprendimą panaikinti tarnybinę nuobaudą savivaldybėse priima savivaldybės administratorius, o panaikinti tarnybinę nuobaudą savivaldybės administratoriui - valdyba (meras).

5. Jeigu valstybės tarnautojas gauna Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko padėką ar valstybės apdovanojimą, šio tarnautojo tarnybinė nuobauda panaikinama.

Straipsnio pakeitimai:

45 straipsnis. Materialinė atsakomybė

1. Valstybės tarnautojas turi atlyginti tiesioginę tikrąją žalą, padarytą dėl jo tyčinių neteisėtų sprendimų, pareigų neatlikimo ar šurkštaus aplaidumo atliekant pareigas, kai institucija ar įstaiga teismo sprendimu turėjo atlyginti žalą, taip pat dėl veiksmų, kurie neatitinka suteiktų įgaliojimų ar prieštarauja institucijos ar įstaigos, įgaliojusios jį atstovauti valstybės ar savivaldybės kapitalui, vadovo sprendimams, bet ne daugiau kaip paskutiniųjų 6 mėnesių darbo užmokesčio dydžio. Žala, padaryta dėl tyčinių neteisėtų sprendimų, pareigų neatlikimo ar valstybės tarnautojo, su kuriuo sudaryta rašytinė sutartis dėl visiškos materialinės atsakomybės, šurkštaus aplaidumo, taip pat padaryta nusikaltimu žala atlyginama visu teismo nustatytu dydžiu. Visiška materialinė atsakomybė taikoma ir tada, kai esant nusikaltimo sudėčiai atsisakoma iškelti baudžiamąją bylą arba kai asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės.

2. Valstybės institucijos, įstaigos ar savivaldybės vadovai, nesilaikydami teisės aktų nustatytos tvarkos suteikę įgaliotiniui ar deleguojamam į įmonės valdymo organus valstybės tarnautojui įgaliojimus, dėl kurių buvo padaryta žala valstybei ar savivaldybei, privalo atlyginti visą žalą, bet ne daugiau kaip paskutinių 6 mėnesių darbo užmokesčio dydžio.

3. Valstybės institucijos, įstaigos ar savivaldybės vadovai, kurių sprendimus priimti į valstybės tarnybą, atleisti iš valstybės tarnybos, pažeminti pareigas ar nušalinti nuo pareigų yra panaikinęs teismas ar kurių sprendimai dėl priėmimo į valstybės tarnybą pažeidė šio įstatymo reikalavimus, atlygina valstybės institucijai, įstaigai ar savivaldybei žalą, atsiradusią dėl darbo užmokesčio ir išeitinės kompensacijos išmokėjimo asmeniui, neteisėtai priimtam į valstybės tarnybą, arba dėl išmokų valstybės tarnautojui už priverstinę pravaikštą ar už laiką, kurį tarnautojas gavo mažesnę atlyginimą. Atlyginama ne didesnė kaip paskutinių 6 mėnesių darbo užmokesčio dydžio žala.

4. Sprendimą dėl žalos išieškojimo per 2 savaites nuo žalos paaiškėjimo ar teismo sprendimo gavimo dienos priima valstybės institucijos, įstaigos ar savivaldybės vadovas (už personalo valdymą atsakingas asmuo). Sprendimą dėl žalos išieškojimo iš institucijos ar įstaigos vadovo priima vadovas institucijos ar įstaigos, kuriai yra atskaitingas žalą padaręs vadovas. Sprendimą dėl žalos išieškojimo iš savivaldybės mero priima savivaldybės taryba.

5. Priėmus sprendimą išieškoti žalą iš valstybės tarnautojo, su kuriuo nėra sudaryta rašytinė visiškos materialinės atsakomybės sutartis, darbo užmokesčio, kas mėnesį daromos išskaitos, ne didesnės kaip 20 procentų jo pareiginės algos. Žalos dydžio nustatymo ir išieškojimo tvarką nustato Vyriausybė.

6. Valstybės tarnautojų, su kuriais sudaryta rašytinė visiškos materialinės atsakomybės sutartis, padaryta žala atlyginama savo noru arba valstybės institucijai, įstaigai ar savivaldybei pareiškus ieškinį teisme.

7. Valstybės institucijos, įstaigos ar savivaldybės vadovo (už personalo valdymą atsakingo asmens) sprendimą dėl žalos atlyginimo valstybės tarnautojas gali apskųsti Administracinių ginčų komisijai arba teismui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

46 straipsnis. Paskatinimai ir apdovanojimai

1. Valstybės tarnautojai teisės aktų nustatyta tvarka skatinami:

1) padėka;

2) pinigine premija. Ši premija gali būti skiriama už vienkartinę ypatingos svarbos labai gerai atliktą užduotį arba už labai gerą tarnybą per vienerius tarnybos metus;

3) vardine dovana.

2. Valstybės tarnautojai už ypatingus nuopelnus tarnyboje siūlomi valstybės apdovanojimui gauti.

3. Valstybės tarnautojo paskatinimai ir apdovanojimai įrašomi į jo asmens bylą ir žymimi Valstybės tarnautojų registre.

47 straipsnis. Premija už labai gerus tarnybos rezultatus

1. Piniginė premija už labai gerus tarnybos rezultatus valstybės tarnautojui gali būti skiriama iš valstybės tarnautojams skatinti numatytų lėšų, jeigu jo tarnybinė veikla per vienerius tarnybos metus įvertinama labai gerai. Bendruosius labai geros tarnybos kriterijus nustato Vyriausybė. Valstybės institucijos, įstaigos ir savivaldybės asmens, atsakingo už personalo valdymą, įsakymu (potvarkiu) gali nustatyti papildomus kriterijus pagal savo veiklos specifiką.

2. Pasiūlymus už labai gerus tarnybos rezultatus institucijų ar įstaigų vadovams skirti premiją teikia tiesioginiai valstybės tarnautojų tarnybos vadovai, šio įstatymo 25 straipsnyje nustatyta tvarka įvertinę institucijų ar įstaigų vadovų veiklą.

3. Sprendimą dėl premijos už labai gerus tarnybos rezultatus skyrimo priima institucijos ar įstaigos vadovas, atsižvelgdamas į valstybės tarnautojų tiesioginių tarnybos vadovų pasiūlymus bei tarnybos vertinimo komisijos išvadas. Nesutikimas dėl šių pasiūlymų turi būti motyvuotas raštu.

4. Premijos už labai gerus tarnybos rezultatus skyrimo ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

DEVINTASIS SKIRSNIS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ DARBO SĄLYGOS, SOCIALINĖS IR KITOS GARANTIJOS

48 straipsnis. Darbo trukmė, sauga ir profesinė sveikata

1. Valstybės tarnautojų darbo trukmę, saugą ir profesinę sveikatą reglamentuoja įstatymai ir kiti teisės aktai.

2. Institucijos arba įstaigos vadovo ar kito jo įgalioto asmens sprendimu valstybės tarnautojams gali būti pavesta dirbti ilgiau, mokant šio įstatymo 34 straipsnyje numatytą priemonę.

3. Nustatant ilgesnę valstybės tarnautojų darbo trukmę, privalo būti garantuota įstatymų nustatyta minimali paros bei minimali savaitės nepertraukiamo poilsio trukmė.

49 straipsnis. Atostogos

Valstybės tarnautojų atostogų rūšis, minimalią trukmę, suteikimo ir mokėjimo už jas tvarką bei sąlygas reglamentuoja Atostogų ir šis įstatymai.

50 straipsnis. Kasmetinės atostogos

1. Valstybės tarnautojams kasmet suteikiamos 28 kalendorinių dienų atostogos.

2. Valstybės tarnautojams, turintiems daugiau kaip 5 metų valstybės tarnybos stažą, skaičiuojamą pagal šio įstatymo 33 straipsnio 2 dalį, už kiekvienų paskesnių 3 metų tarnybos stažą suteikiama papildomai po 3 kalendorines dienas, tačiau bendra kasmetinių atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 42 kalendorinės dienos.

51 straipsnis. Atostogos dėl gyvenamosios vietos pakeitimo

Valstybės tarnautojui, keičiančiam gyvenamąją vietą dėl šio įstatymo 30 straipsnyje numatyto valstybės tarnautojo perkėlimo į kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje, persikelti skiriama iki 5 darbo dienų. Už šį laikotarpį jam mokamas vidutinis darbo užmokestis, apskaičiuotas Vyriausybės nustatyta tvarka, taip pat kompensuojamos realios persikėlimo išlaidos. Šių išlaidų kompensavimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija (įstaiga).

52 straipsnis. Atostogos dėl asmeninių aplinkybių

1. Karjeros valstybės tarnautojai, turėdami ne mažesnę kaip 2 metų nepertraukiamą valstybės tarnybos stažą, gali išeiti atostogų dėl asmeninių aplinkybių su teise atkurti valstybės

tarnautojo statusą. Šių atostogų trukmė - nuo 3 mėnesių iki 3 metų. Šie asmenys dėl karjeros valstybės tarnautojo statuso atkūrimo turi ne vėliau kaip per 1 mėnesį po atostogų dėl asmeninių aplinkybių pabaigos raštu kreiptis į valstybės tarnybos tvarkymo funkciją atliekančią įstaigą. Atostogų dėl asmeninių aplinkybių skyrimo tvarką nustato ministras, atsakingas už valstybės tarnybą.

2. Atostogos dėl asmeninių aplinkybių nesuteikiamos valstybės tarnautojui, pagal šio įstatymo 29 straipsnį perkeltam į žemesnes pareigas, taip pat tarnautojui, kuriam galioja tarnybinė nuobauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

53 straipsnis. Valstybinis socialinis draudimas, sveikatos draudimas ir pensijos

1. Valstybės tarnautojai privalomai draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu ir sveikatos draudimu. Valstybinio socialinio draudimo ir Sveikatos draudimo įstatymų nustatyta tvarka bei sąlygomis.

2. Valstybės tarnautojams skiriama ir mokama valstybinė socialinio draudimo pensija pagal Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymą ir valstybės tarnautojų valstybinė pensija pagal Valstybės tarnautojų pensijų įstatymą.

3. Teisę gauti valstybės tarnautojų valstybinę pensiją, šios pensijos dydžio ir tarnybos stažo apskaičiavimo tvarką, šių pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas nustato Valstybės tarnautojų pensijų įstatymas, Valstybinių pensijų įstatymas ir kiti teisės aktai.

4. Privalomos valstybinio socialinio draudimo pensijų įmokos už Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose užsienyje dirbančio valstybės tarnautojo sutuoktinį tuo laikotarpiu, kurį jis gyveno užsienyje kartu su valstybės tarnautoju, dirbančiu Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje, mokamos nuo valstybės tarnautojo 0,5 pareiginės algos. Ši norma netaikoma valstybės tarnautojo sutuoktiniui įsidarbinus.

5. Laikotarpis, kurį sutuoktinis gyveno užsienyje kartu su valstybės tarnautoju, dirbančiu Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje, įskaitomas į valstybės tarnautojo sutuoktinio valstybinio socialinio draudimo stažą, jeigu už šį laikotarpį buvo mokėtos nustatytos Lietuvos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

54 straipsnis. Žalos atlyginimas įvykus nelaimingam atsitikimui darbe ar susirgus profesine liga

Valstybės tarnautojų žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga tvarką, dydį bei asmenis, turinčius teisę į šį atlyginimą, reglamentuoja Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinasis įstatymas, jei kiti įstatymai nenustato kitaip.

55 straipsnis. Kitos garantijos

1. Panaikinus savivaldybę, likvidavus ar reorganizavus valstybės instituciją ar įstaigą, savivaldybės administraciją, jos padalinį ar kitą savivaldybės įstaigą, panaikinus pareigybę, sumažinus etatų skaičių arba kai dėl etatų mažinimo pareigybei nustatoma ne visos darbo dienos darbo trukmė, karjeros valstybės tarnautojas perkeliamas į valstybės tarnybos rezervą (kai dėl etatų mažinimo pareigybei nustatoma ne visos darbo dienos darbo trukmė, perkeliama valstybės tarnautojo prašymu), o iš jo - į kitas laisvas ar naujai įsteigtas to paties lygio ir kategorijos pareigas, o jei tokių nėra, - tarnautojo sutikimu ir į žemesnes pareigas. Valstybės ar savivaldybių įstaigų reorganizavimo į valstybės ar savivaldybių įmones ar viešąsias įstaigas atveju valstybės tarnautojas gali būti perkeliamas į šias įmones ar įstaigas. Perkėlimo sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė.

2. Žuvęs tarnybinės pareigas vykdęs valstybės tarnautojas laidojamas valstybės lėšomis. Mirusio užsienyje valstybės tarnautojo palaikų pervežimo į Lietuvą išlaidas apmoka valstybė teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Einamos pareigos ir nustatytas darbo užmokestis valstybės tarnautojams garantuojami, kai valstybės tarnautojai:

- 1) valstybės institucijos, įstaigos ar savivaldybės siunčiami į įvadinį ar kitą šio įstatymo nustatytą mokymą;
- 2) siunčiami į tarnybinių komandiruočių - už darbo dienas esant komandiruotėje bei komandiruotės metu kelionėje išbūtą laiką;
- 3) gauna kvietimą į teismą;
- 4) gauna šaukimą atvykti į naujokų šaukimo komisiją;
- 5) yra pašaukti į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybinių užduočių pagal Karo prievolės įstatymą;
- 6) yra pasiūsti pasitikrinti sveikatos;
- 7) artimųjų giminių mirties atveju - iki 3 darbo dienų;
- 8) donorams - darbo dienoms, kuriomis jie turi būti atleidžiami nuo darbo;
- 9) prireikus išvyksta į sveikatos priežiūros įstaigą ar gavę vadovo sutikimą - į valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS TARNAUTOJO STATUSO PRARADIMAS

56 straipsnis. Valstybės tarnautojo statuso praradimo pagrindai

1. Valstybės tarnautojas, praradęs valstybės tarnautojo statusą, yra atleidžiamas iš valstybės tarnybos. Valstybės tarnautojas praranda valstybės tarnautojo statusą, kai:

- 1) atsistatydina savo noru;
- 2) pagal Valstybės tarnautojų pensijų įstatymą prieš laiką išeina į pensiją;
- 3) nesutinka su pareigų pažėminimu dėl nepatenkinamo jo tarnybinės veiklos įvertinimo;
- 4) išrenkamas ar paskiriamas į šio įstatymo 2 straipsnio 23 dalyje nurodytas pareigas, išrenkamas Seimo ar savivaldybės tarybos nariu (taikoma savivaldybės administracijos tarnautojams, išrinktiems tos pačios savivaldybės tarybos nariais, ir Vyriausybės atstovui, išrinktam tarybos nariu tos savivaldybės, kurios administracinę priežiūrą jis vykdo), paskiriamas Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ar kitų teismų teisėju, prokuratūros pareigūnu, valstybės kontrolieriumi, Lietuvos banko valdybos pirmininku, jo pavaduotoju, valdybos nariu ar kitu tarnautoju, Seimo kontrolieriumi, moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriumi ar į kitas pareigas, nurodytas šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje (išskyrus 6, 7, 8 ir 9 punktus), arba skiriamas dirbti tarptautinėse organizacijose, kurių narė yra Lietuvos Respublika;
- 5) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;
- 6) gauna tarnybinių nuobaudą - atleidžiamas iš valstybės tarnybos;
- 7) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jam paskirta bausmė už sunkų nusikaltimą ar nusikaltimą valstybės tarnybai;
- 8) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jam paskirta bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;
- 9) paaiškėja, kad stojant į valstybės tarnybą buvo pateikti suklastoti dokumentai;
- 10) paaiškėja, kad stojant į valstybės tarnybą buvo nuslėpti ar pateikti neatitinkantys tikrovės duomenys, dėl kurių jis negalėjo būti priimtas į valstybės tarnybą;
- 11) sukanka 62 metus ir 6 mėnesius metų ar baigiasi tarnybos pratęsimo terminas. Valstybės institucijos ar įstaigos vadovas (savivaldybėse - administratorius ar savivaldybės kontrolierius) prireikus gali pratęsti šį amžių sukakusio valstybės tarnautojo tarnybą, bet ne ilgiau nei jam sukaks 65 metai. Apie būsimą tarnybos pratęsimą ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius, iki sukaks 62 metus ir 6 mėnesius, jis privalo informuoti valstybės tarnybos tvarkymo funkciją atliekančią įstaigą. Šis punktas netaikomas politinio (asmeninio) pasitikėjimo, pakaitiniams ir ūkinės ar techninės funkcijas atliekantiems paslaugų valstybės tarnautojams;
- 12) nedarba dėl laikino nedarbingumo daugiau kaip šimtą dvidešimt kalendorinių dienų iš eilės arba daugiau kaip šimtą keturiasdešimt dienų per paskutiniuosius dvylika mėnesių, jei įstatymuose nenustatyta, kad tam tikros ligos atveju pareigos paliekamos ilgesnį laiką;

13) pasibaigia įstaigos vadovo kadencija ar jo vadovaujama įstaiga liaujasi egzistavusi dėl reorganizavimo ar likvidavimo (taikoma tik įstaigos vadovui);

14) pasibaigia politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją pasirinkusio valstybės politiko įgaliojimai ar kadencija arba valstybės tarnautojas praranda valstybės politiko pasitikėjimą, arba kai panaikinama politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigybė;

15) pasibaigia pakaitinio valstybės tarnautojo paskyrimo laikas;

16) išeina atostogų dėl asmeninių aplinkybių;

17) valstybės tarnautojo tarnybinė veikla nepatenkinamai įvertinama 3 metus iš eilės;

18) pašaukiama į būtinąją karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;

19) įsiteisėja teismo sprendimas, kuriuo valstybės institucijos, įstaigos ar savivaldybės vadovo sprendimas dėl valstybės tarnautojo priėmimo į valstybės tarnybą pripažįstamas neteisėtu. Atleidžiamam valstybės tarnautojui išmokama 3 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė kompensacija;

20) paaiškėja, kad priimant į valstybės tarnybą buvo pažeisti šio įstatymo reikalavimai ir šių pažeidimų neįmanoma pašalinti. Atleidžiamam valstybės tarnautojui išmokama 3 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė kompensacija;

21) sudaroma darbo sutartis eiti pareigas valstybės ar savivaldybės įmonėje ar viešojoje įstaigoje, reorganizuotoje iš valstybės ar savivaldybės įstaigos, kurioje jis tarnavo.

2. Dėl šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytos priežasties valstybės tarnautojo statusas prarandamas ne mažiau kaip 10 metų. Praėjus 10 metų, asmuo gali iš naujo stoti į valstybės tarnybą šio įstatymo ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Dėl šio straipsnio 1 dalies 7, 9 ir 10 punktuose nurodytų priežasčių valstybės tarnautojo statusas prarandamas visam laikui.

4. Karjeros valstybės tarnautoją atleidus iš valstybės tarnybos dėl šio straipsnio 1 dalies 2 ir 11 punktuose nurodytų priežasčių, asmuo gali sugrįžti į valstybės tarnybą ir dirbti pakaitiniu, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoju arba ūkines ar technines funkcijas atliekančiu valstybės tarnautoju.

5. Jeigu valstybės tarnautojas atleidžiamas iš valstybės tarnybos dėl šio straipsnio 1 dalies 12 punkte nurodytos priežasties, asmuo gali Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka sugrįžti į valstybės tarnybą, kai sveikatos būklė pagerėja ir jis gali atlikti valstybės tarnautojo pareigas.

6. Asmuo, atleistas iš valstybės tarnybos pagal šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 5, 8, 13, 14, 15, 17, 19 ir 20 punktus, gali iš naujo stoti į valstybės tarnybą šio įstatymo ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojui ar įstaigos vadovui, atleistam iš valstybės tarnybos pagal šio straipsnio 1 dalies 1, 13 ar 14 punktus, jei prieš tapdamas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoju ar įstaigos vadovu jis buvo karjeros valstybės tarnautojas, taikomos šio straipsnio 7 dalies nuostatos.

7. Asmuo, atleistas iš valstybės tarnybos pagal šio straipsnio 1 dalies 4, 13, 14, 16, 18 ir 21 punktus, taip pat politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas ar įstaigos vadovas, atleistas iš valstybės tarnybos pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą, gali atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą, jei prieš praradamas valstybės tarnautojo statusą, prieš tapdamas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoju ar įstaigos vadovu jis buvo karjeros valstybės tarnautojas.

8. Atleidimo iš valstybės tarnybos tvarką nustato Vyriausybė.

9. Skundai dėl valstybės tarnautojo statuso praradimo nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS VALSTYBĖS TARNYBOS VALDYMAS

57 straipsnis. Valstybės tarnybos bendrasis valdymas

1. Valstybės tarnybos bendrąjį valdymą atlieka:

- 1) Vyriausybė;
 - 2) už valstybės tarnybą atsakingas ministras;
 - 3) valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovas.
2. Vyriausybė atlieka šias valstybės tarnybos bendrojo valdymo funkcijas:

1) teikiamame Seimui tvirtinti planuojamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte numato lėšas valstybės institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui - pareiginėms algoms, priedams, priemokoms - bei kitoms išmokoms, taip pat lėšas valstybės tarnautojams skatinti, mokyti ir kvalifikacijai kelti;

2) nustato valstybės institucijų, įstaigų ir savivaldybių valstybės tarnautojų pareigybių lygius bei kategorijas, išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės;

3) nustato valstybės institucijų ir įstaigų tipinę struktūrą bei padalinių personalo skaičiaus normatyvus;

4) nustato valstybės tarnautojų mokymo proceso organizavimo tvarką;

5) atlieka kitas įstatymų nustatytas valstybės tarnybos valdymo funkcijas.

3. Už valstybės tarnybą atsakingas ministras atlieka šias funkcijas:

1) rengia ir teikia Vyriausybei su valstybės tarnyba susijusių teisės aktų projektus, atlieka galiojančių ir naujai parengtų teisės aktų projektų, susijusių su valstybės tarnyba, ekspertizę, teikia jų rengėjams ar Vyriausybei pasiūlymus dėl jų pakeitimų ar papildymų;

2) organizuoja šio įstatymo bei su juo susijusių teisės aktų vykdymo kontrolę, siūlo sustabdyti, pakeisti ar panaikinti ne anksčiau kaip prieš 1 mėnesį priimtus valstybės institucijų ir įstaigų, išskyrus statutinių įstaigų ir savivaldybių vadovų, sprendimus, prieštaraujančius šiam įstatymui, kitiems valstybės tarnautojo statusą nustatantiems teisės aktams. Jeigu valstybės institucijos ar įstaigos vadovas per 1 mėnesį nepakeičia ar nepanaikina šių sprendimų, kreipiasi į Administracinių ginčų komisiją arba apskundžia juos teismui;

3) tvirtina Valstybės tarnautojų pareigybių (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių) pavyzdinį sąrašą;

4) tvirtina Valstybės institucijų, įstaigų ir savivaldybių personalo tarnybų pavyzdinius nuostatus;

5) nustato valstybės tarnautojų priesaikos priėmimo tvarką;

6) tvirtina tarnybos vertinimo komisijų pavyzdinius nuostatus;

7) nustato atostogų dėl asmeninių aplinkybių skyrimo tvarką;

8) atlieka kitas įstatymų, kitų teisės aktų nustatytas valstybės tarnybos bendrojo valdymo funkcijas.

4. Valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovas:

1) organizuoja valstybės tarnautojų registro tvarkymą;

2) atlieka kitas šio įstatymo, kitų teisės aktų nustatytas valstybės tarnybos bendrojo valdymo funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

58 straipsnis. Vyriausybei neatskaitingų institucijų ir įstaigų personalo valdymas

1. Vyriausybei neatskaitingose institucijose ir įstaigose už šio įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų vykdymą bei personalo valdymą yra atsakingi:

1) Seimo kanceliarijoje ir Prezidentūroje - kanceliarijų (įstaigų) vadovai;

2) Konstituciniame Teisme ir Lietuvos Aukščiausiąjame Teisme - šių teismų kancleriai;

3) kituose teismuose, prokuratūroje, Valstybės saugumo departamente, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Valstybės kontrolėje, Seimo kontrolierių įstaigoje, Moterų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus tarnyboje, kitose Vyriausybei neatskaitingose institucijose ir įstaigose - šių institucijų ir įstaigų vadovai.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys personalo valdymą organizuoja per personalo tarnybas, kurių veiklą reglamentuoja atitinkamų institucijų ar įstaigų personalo tarnybų nuostatai.

59 straipsnis. Ministerijų, Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų personalo valdymas

1. Ministerijų, Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų personalą valdo:

- 1) Vyriausybė;
- 2) už valstybės tarnybą atsakingas ministras;
- 3) valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovas;
- 4) Vyriausybės kancleris;
- 5) Vyriausybės sekretorius ir ministerijų sekretoriai.

2. Vyriausybė, atlikdama ministerijų, jai atskaitingų institucijų ir įstaigų personalo valdymo funkcijas:

1) nustato planuojamiems biudžetiniams metams ministerijų, Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų skaičių pagal valstybės tarnautojų grupes, lygius ir kategorijas;

2) atlieka kitas įstatymų nustatytas personalo valdymo funkcijas.

3. Už valstybės tarnybą atsakingas ministras, atlikdamas ministerijų, Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų personalo valdymo funkcijas:

1) tvirtina pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijų pavyzdinius nuostatus;

2) tvirtina Personalo valdymo tarybos nuostatus;

3) atlieka kitas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas, susijusias su ministerijų, Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų personalo valdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

4. Valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančios įstaigos vadovas atlieka šias ministerijų, Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų personalo valdymo funkcijas:

1) organizuoja pretendentų į valstybės tarnybą atranką;

2) tvirtina atrankos į valstybės tarnybą egzaminų programas;

3) tvirtina pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijų sudėtis;

4) pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijos teikimu skiria pretendentą į valstybės tarnybą stažuotoju eiti pareigas konkrečioje institucijoje ar įstaigoje;

5) organizuoja valstybės tarnautojų įvadinį mokymą;

6) koordinuoja valstybės tarnautojų tęstinį kvalifikacijos kėlimą;

7) priima sprendimus skirti nuobaudas už sunkius valstybės tarnautojų nusižengimus ar panaikinti tarnybinę nuobaudą pagal šio įstatymo 44 straipsnio 4 dalį;

8) atlieka kitas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytas personalo valdymo funkcijas.

5. Vyriausybės kancleris:

1) yra atsakingas už šio įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų vykdymą bei Ministro Pirmininko aparato personalo valdymą;

2) atlieka kitas Vyriausybės įstatymo nustatytas personalo valdymo funkcijas;

3) personalo valdymą organizuoja per Vyriausybės kanceliarijos personalo tarnybą, o šios veiklą reglamentuoja personalo tarnybos nuostatai.

6. Vyriausybės sekretorius atlieka šias ministerijų, Vyriausybei atskaitingų institucijų ir įstaigų personalo valdymo funkcijas:

1) yra atsakingas už šio įstatymo, su juo susijusių teisės aktų vykdymą, taip pat Vyriausybės kanceliarijos, Vyriausybės įstaigų, apskričių administracijų ir joms atskaitingų institucijų bei įstaigų personalo valdymą, organizuoja jų personalo valdymą;

2) personalo valdymą organizuoja per atitinkamų įstaigų vadovus, ministerijų sekretorius ir personalo tarnybas, o šių tarnybų veiklą reglamentuoja personalo tarnybų nuostatai.

7. Ministerijos sekretorius atlieka šias ministerijos ir jai atskaitingų įstaigų personalo valdymo funkcijas:

1) yra atsakingas už šio įstatymo ir kitų su juo susijusių teisės aktų vykdymą bei atitinkamos ministerijos, įstaigų prie ministerijos personalo valdymą, organizuoja jų personalo valdymą;

2) personalo valdymą organizuoja per atitinkamų įstaigų vadovus ir personalo tarnybas, o šių tarnybų veiklą reglamentuoja personalo tarnybų nuostatai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

60 straipsnis. Personalo valdymas savivaldybėse

1. Personalo valdymą savivaldybėse atlieka:

- 1) savivaldybės taryba;
- 2) savivaldybės meras (jei sudaroma savivaldybės valdyba, - valdyba);
- 3) savivaldybės administratorius, savivaldybės kontrolierius.

2. Savivaldybės taryba, atlikdama personalo valdymo funkcijas:

1) tvirtindama savivaldybės biudžetą, kasmet numato lėšas savivaldybės tarnautojų darbo užmokesčiui - pareiginėms algoms, priedui už valstybės tarnybos stažą, priemonoms - bei kitoms išmokoms, taip pat lėšas savivaldybės tarnautojams skatinti, mokyti ir kelti kvalifikaciją;

2) kasmet nustato savivaldybės tarnautojų mokymo prioritetus.

3. Savivaldybės valdyba (meras), atlikdamas personalo valdymo funkcijas:

1) kasmet nustato savivaldybės tarnautojų skaičių pagal valstybės tarnautojų grupes, lygius ir kategorijas;

2) nustato priemonių ir premijos už labai gerus tarnybos rezultatus dydį bei jų skyrimo tvarką;

3) tvirtina savivaldybės tarnautojų pareigybių sąrašą;

4) tvirtina stojamųjų į valstybės tarnybą egzaminų papildomus klausimus, susijusius su savivaldybės veiklos ypatumais;

5) tvirtina tarnybos vertinimo komisijos nuostatus ir sudėtį;

6) konkurso būdu skiria į pareigas savivaldybės administratorių.

4. Už šio įstatymo reikalavimų įgyvendinimą ir su juo susijusių teisės aktų vykdymą bei savivaldybės administracijos ir savivaldybės įstaigų personalo valdymą yra atsakingas administratorius, kontrolieriaus tarnybos - savivaldybės kontrolierius. Atlikdami savivaldybės personalo valdymo funkciją, jie:

1) skelbia priėmimą į valstybės tarnybą;

2) organizuoja pretendentų į valstybės tarnybą atranką;

3) sudaro pretendentų į valstybės tarnybą atrankos komisijas;

4) pretendentą į valstybės tarnybą skiria stažuotoju ar bandomajam laikotarpiui eiti konkrečias pareigas;

5) stažuotojus ar asmenis, paskirtus bandomajam laikotarpiui, skiria karjeros tarnautojais į einamas pareigas;

6) organizuoja savivaldybės tarnautojų įvadinį mokymą ir tęstinį kvalifikacijos kėlimą;

7) skiria tarnybines nuobaudas;

8) atlieka kitas teisės aktų nustatytas personalo valdymo funkcijas.

5. Personalo valdymą administratorius organizuoja per savivaldybės administracijos personalo tarnybą ir savivaldybės įstaigų vadovus, o savivaldybės kontrolierius - per savivaldybės administracijos personalo tarnybą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

61 straipsnis. Valstybės tarnautojų registras

1. Valstybės tarnautojų registras steigiamas ir tvarkomas Valstybės registrų įstatymo, kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojų registre kaupiami duomenys apie visų šio įstatymo nustatytų grupių valstybės tarnautojų jų asmens bylų duomenų pagrindus.

3. Valstybės tarnautojų asmens bylos tvarkomos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

62 straipsnis. Valstybės tarnautojo statuso įgijimas

1. Asmenys, kuriems taikomas šis įstatymas, valstybės tarnautojo statusą įgyja per 5 darbo dienas po šio įstatymo įsigaliojimo, jeigu per šį laiką jie raštu neatsisako tapti valstybės tarnautojais. Šio straipsnio 2, 3 ir 7 dalyse nurodyto reorganizavimo atveju valstybės tarnautojo statusas įgyjamas nuo valstybės ar savivaldybės įmonės reorganizavimo į valstybės ar savivaldybės įstaigą dienos. Su asmeniu, kuris pasikeitus darbo sąlygoms raštu atsisako įgyti šio įstatymo nustatytą valstybės tarnautojo statusą, iki šio įstatymo įsigaliojimo ar šio straipsnio 2, 3 ir 7 dalyse nurodyto reorganizavimo dienos sudaryta darbo sutartis nutraukiama vadovaujantis Darbo sutarties įstatymu. Jeigu per nustatytą laiką asmuo dėl pateisinamos priežasties negalėjo pareikšti apie savo nesutikimą tapti valstybės tarnautoju, jis privalo tai padaryti per 5 dienas po to, kai pateisinama priežastis išnyksta.

2. B lygio valdininkai, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo taikomas Valdininkų įstatymas, pareigūnai, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo Valdininkų įstatymas nebuvo taikomas, ir valstybės ar savivaldybių įmonių, reorganizuotų į valstybės ar savivaldybių įstaigas, darbuotojai, atliekantys Viešojo administravimo įstatymo nustatytas administravimo funkcijas, dirbantys pagal neterminuotas darbo sutartis, tampa karjeros valstybės tarnautojais.

3. B lygio valdininkai, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo taikomas Valdininkų įstatymas, pareigūnai, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo Valdininkų įstatymas nebuvo taikomas, ir valstybės ar savivaldybių įmonių, reorganizuotų į valstybės ar savivaldybių įstaigas, darbuotojai, atliekantys Viešojo administravimo įstatymo nustatytas administravimo funkcijas, dirbantys pagal terminuotas darbo sutartis, tampa pakaitiniais valstybės tarnautojais. Jie turi teisę eiti pareigas, kol pasibaigs darbo sutartyje numatytas terminas. Terminui pasibaigus ar anksčiau šie asmenys gali dalyvauti atvirose konkursuose karjeros valstybės tarnautojų pareigoms eiti šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Šiems asmenims tapus stažuotojais, laikas, kurį jie ėjo ankstesnes pareigas, įskaitomas į stažotės ar bandomąjį laikotarpį.

4. A lygio valdininkai, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo taikomas Valdininkų įstatymas, tampa politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojais.

5. Valstybės ir savivaldybių įstaigų vadovai tampa valstybės tarnautojais - įstaigų vadovais. Jų valstybės tarnybos santykiai įteisinami aukštesnės institucijos ar įstaigos vadovo (jei vadovas yra valstybės politikas, - asmens, atsakingo už personalo valdymą) įsakymu (potvarkiu): šie tarnautojai skiriami įstaigų vadovais šių įstaigų steigimo dokumentuose, įstatuose (nuostatuose) ar kituose jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytam - ne trumpesniam negu 4 metų ir ne ilgesniam negu 5 metų - laikotarpiui (kadencijai), kurio pradžia yra Valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo data, bet ne ilgiau, negu jie sukaks 62 metus ir 6 mėnesius. Sukakę šį amžių ir vyresni asmenys skiriami 2 metų laikotarpiui, kurio pradžia yra Valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo data. Įstaigų vadovų, kurie sukaks 62 metus ir 6 mėnesius kadencijos laikotarpiui, tarnyba gali būti pratęsta, kol jie sukaks 65 metus, bet ne ilgesniam laikotarpiui, negu nustatyta vadovo kadencijos trukmė. Dėl įstaigų vadovų tarnybos pratęsimo sprendžia šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje nurodyti asmenys, skiriantys įstaigų vadovus į pareigas.

6. Valstybės institucijų ar įstaigų darbuotojai, atliekantys viešojo administravimo funkcijas, gaunantys atlyginimą iš valstybės ar kitų biudžetų, valstybės fondų ar kitų valstybės lėšų, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo Valdininkų įstatymas nebuvo taikomas, tampa:

1) darbuotojai, su kuriais buvo sudarytos neterminuotos darbo sutartys, atsižvelgiant į jų darbo pobūdį - karjeros valstybės tarnautojais arba įstaigų vadovais;

2) darbuotojai, su kuriais buvo sudarytos terminuotos darbo sutartys - pakaitiniais valstybės tarnautojais. Jiems galioja šio straipsnio 2 dalies nuostatos.

7. Valstybės institucijų, įstaigų ar savivaldybių administracijų bei kitų savivaldybių įstaigų darbuotojai, taip pat valstybės ar savivaldybių įmonių, reorganizuotų į valstybės ar savivaldybių

įstaigas, darbuotojai, atliekantys ūkines ar technines funkcijas arba teikiantys viešąsias paslaugas ir dirbantys pagal neterminuotas ar terminuotas darbo sutartis, tampa paslaugų valstybės tarnautojais.

8. Darbo sutartys, sudarytos su viešojo administravimo valstybės tarnautojais, netenka galios. Darbo santykiai tęsiasi kaip valstybės tarnybos santykiai. Valstybės tarnybos santykiai įteisinami institucijos ar įstaigos vadovo (jei vadovas yra valstybės politikas - asmens, atsakingo už personalo valdymą) įsakymu (potvarkiu): šie tarnautojai skiriami į einamas pareigas (atsižvelgiant į Pavyzdinį valstybės tarnautojų pareigybių sąrašą, pareigybės pavadinimas gali būti pakeistas, nekeičiant pareigybės funkcijų):

- 1) neterminuotam laikui (taikoma karjeros valstybės tarnautojams);
- 2) ankstesnėse darbo sutartyse nustatytam terminui (taikoma politinio (asmeninio) pasitikėjimo ir pakaitiniams valstybės tarnautojams);
- 3) terminui, kuris nustatomas pagal šio straipsnio 5 dalį (taikoma viešojo administravimo įstaigų vadovams).

9. Darbo sutartys, sudarytos su paslaugų valstybės tarnautojais:

1) valstybės tarnautojų sutikimu gali būti pakeičiamos, jei keičiamas (patikslinamas atsižvelgiant į Pavyzdinį valstybės tarnautojų pareigybių sąrašą) pareigybės pavadinimas, nekeičiant pareigybės funkcijų, ar darbo apmokėjimo sąlygos;

2) valstybės tarnautojų sutikimu pakeičiamos į terminuotas darbo sutartis. Jų terminas nustatomas pagal šio straipsnio 5 dalį (taikoma viešųjų paslaugų įstaigų, išskyrus mokslo ir studijų institucijų, vadovams);

3) nutraukiamos vadovaujantis Darbo sutarties įstatymu (taikoma valstybės tarnautojams, kurie nesutinka dirbti pasikeitus darbo sąlygoms - pakeisti darbo sutartis, kaip nurodyta šios dalies 1 ir 2 punktuose - ir apie savo nesutikimą raštu pareiškia institucijos ar įstaigos vadovui).

10. Valstybės tarnautojams ankstesnės darbo apmokėjimo sąlygos lieka galioti iki:

- 1) 2000 m. spalio 1 d. - skiriamiems į pareigas pagal šio straipsnio 8 dalį;
- 2) 2001 m. sausio 1 d. - dirbantiems pagal darbo sutartis, kaip nurodyta šio straipsnio 9 dalyje.

11. Su valstybės tarnautojais, kurie dėl šio įstatymo 68 straipsnio 5 dalyje nurodytos priežasties praranda viešojo administravimo valstybės tarnautojo statusą ir tampa paslaugų valstybės tarnautojais, sudaromos darbo sutartys Darbo sutarties įstatymo nustatyta tvarka.

12. Pasikeitus valstybės tarnautojo pareigybės statusui (pareigybę perkėlus iš 1 priedėlio į 2 priedėlį arba atvirkščiai), einančio šias pareigas asmens tarnybos santykiai tęsiasi - jis tampa atitinkamai karjeros valstybės tarnautoju, įstaigos vadovu ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoju. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas, išrinktas savivaldybės tarybos nariu ir pagal šią dalį tapęs tos pačios savivaldybės administracijos karjeros valstybės tarnautoju ar viešojo administravimo įstaigos vadovu, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos turi pareiškimu kreiptis į Vyriausiąją rinkimų komisiją dėl atsistatydinimo iš savivaldybės tarybos narių. Asmuo, per šį terminą Savivaldybių tarybų įstatymo 86 straipsnio nustatyta tvarka nepateikęs pareiškimo, praranda valstybės tarnautojo statusą pagal Valstybės tarnybos įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 4 punktą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

63 straipsnis. Pareigybių priskyrimas grupėms, lygiams ir kategorijoms

1. Per 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo valstybės tarnautojų pareigybės suklasifikuojamos pagal šio įstatymo 7 ir 8 straipsnių nuostatas.

2. Suklasifikuotų pareigybių sąrašai, patvirtinti šio įstatymo 8 straipsnyje nustatytų institucijų, ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo perduodami Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijai bei Valstybės tarnautojų registrai.

64 straipsnis. Valstybės tarnautojų priskyrimas grupėms, lygiams ir kategorijoms

1. Suklasifikavus pareigybes pagal grupes, lygius ir kategorijas, kiekvienas valstybės tarnautojas priskiriamas tam tikrai grupei, lygiui ir kategorijai.

2. Valstybės tarnautojai, kurie neturi einamos pareigybės lygiui būtino išsilavinimo, tokį išsilavinimą privalo įgyti per 5 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo.

3. Valstybės tarnautojai, kurie šio straipsnio 2 dalyje nurodytu laikotarpiu eina pareigas, neturėdami reikiamo išsilavinimo, negali dalyvauti konkursuose aukštesnėms pareigoms.

4. Valstybės tarnautojai, kurie per šio straipsnio 2 dalyje nurodytą laiką neįgijo būtino išsilavinimo, atleidžiami iš valstybės tarnybos pagal šio įstatymo 68 straipsnio 4 dalies 1 punktą.

5. Šio straipsnio 2 ir 4 dalių nuostatos netaikomos valstybės tarnautojams, kuriems iki senatvės pensijos amžiaus liko ne daugiau kaip 5 metai.

6. Valstybės tarnautojai, kurie pagal šio įstatymo 62 straipsnį tapo viešojo administravimo karjeros valstybės tarnautojais, tačiau jų atliekamos funkcijos neatitinka einamų pareigų aprašyme ir šio įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatytos viešojo administravimo veiklos, praranda viešojo administravimo karjeros valstybės tarnautojo statusą pagal šio įstatymo 68 straipsnio 5 dalį.

65 straipsnis. Profesionalumo vertinimas

1. Nustačius valstybės tarnautojų pareigybių kategorijas, iki bus priimti teisės aktai, reglamentuojantys valstybės tarnautojų vertinimo tvarką, bet ne ilgiau kaip 2 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo, valstybės tarnautojų profesionalumas vertinamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, vadovaujantis šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatomis.

2. Valstybės tarnautojai ne mažiau kaip prieš 1 mėnesį iki jų profesionalumo įvertinimo yra raštu informuojami apie būsimą vertinimą bei turi teisę susipažinti su jiems keliamais reikalavimais, susijusiais su einamomis pareigomis, ir būsimu vertinimo tvarka.

3. Jeigu įvertinus valstybės tarnautojo profesionalumą pripažįstama, kad jis neatitinka pareigybės aprašyme keliamų reikalavimų, esant galimybei, jam pasiūlomos 1 ar 2 kategorijomis žemesnės pareigos toje pačioje institucijoje, įstaigoje ar savivaldybėje. Jeigu valstybės tarnautojas nesutinka būti perkeltas į žemesnės pareigas arba toje institucijoje, įstaigoje ar savivaldybėje nėra laisvų žemesnių pareigų, iš einamų pareigų jis atleidžiamas pagal šio įstatymo 68 straipsnio 4 dalies 2 punktą, tačiau valstybės tarnautojo statuso nepraranda. Jam išmokama 3 mėnesių Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuoto vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija ir 1 metus jis gali dalyvauti konkursuose bet kokioms žemesnės kategorijos pareigoms. Šiuo laikotarpiu jis gali dirbti bet kurį kitą darbą ne valstybės tarnyboje. Per 1 metus konkurso būdu nepaskirtas pareigoms, jis netenka valstybės tarnautojo statuso ir yra išbraukiamas iš Valstybės tarnautojų registro.

66 straipsnis. Valstybės tarnautojo statuso atkūrimas

1. Asmenys, kurie pagal šio įstatymo 62 straipsnį tapo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojais, pasibaigus juos pasirinkusių valstybės politikų kadencijai ar įgaliojimams, taip pat valstybės politikai, pasibaigus jų paskyrimo ar išrinkimo laikui, turi teisę Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka sugrįžti į iki paskyrimo A lygio valdininkais eitas pareigas, į iki paskyrimo ar išrinkimo šio įstatymo 2 straipsnio 21 dalyje nurodytais valstybės politikais eitas ar, nesant galimybės, kitas to paties lygio ir kategorijos pareigas, kurios šio įstatymo ar kitų teisės aktų priskiriamos karjeros valstybės tarnautojų pareigoms. Asmenims, kurie iki paskyrimo A lygio valdininkais nėjo pareigų, šiuo įstatymu ar kitais teisės aktais priskiriamų karjeros valstybės tarnautojų pareigoms, išmokama Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuoto vidutinio darbo užmokesčio 3 mėnesių dydžio kompensacija, jie netenka valstybės tarnautojo statuso ir yra atleidžiami iš valstybės tarnybos pagal šio įstatymo 56 straipsnio 1 dalies 14 punktą.

2. Asmenys, ne vėliau kaip prieš 2 metus iki šio įstatymo įsigaliojimo pagal Darbo sutarties įstatymą nutraukę neterminuotą darbo sutartį su valstybės institucija, įstaiga ar savivaldybe šalių susitarimu ar darbuotojo pareiškimu arba kai neterminuota darbo sutartis buvo nutraukta darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės, jei prieš sutarties nutraukimą darbuotojai turėjo ne mažesnę kaip 3 metų darbo valstybės institucijoje, įstaigoje ar savivaldybėje stažą, 2 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo gali dalyvauti šio įstatymo 23 straipsnyje nurodytuose konkursuose valstybės tarnautojo pareigoms.

67 straipsnis. Konkursų organizavimas

1. Iki Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustatys priėmimo į valstybės tarnybą viešų ir uždarų konkursų organizavimo tvarką, bet ne ilgiau kaip 2 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo, konkursus rengia valstybės institucijos, įstaigos ir savivaldybės Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijos nustatyta tvarka. Konkursus organizuoja už personalo valdymą atsakingi asmenys.

2. Po šio įstatymo įsigaliojimo 2 metus uždaruose konkursuose, kuriuose paprastai dalyvauja tik karjeros valstybės tarnautojai, taip pat gali dalyvauti ne mažiau kaip pusę kadencijos atitarnavę ar kadenciją baigę įstaigų vadovai ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, kurie prieš tapdami įstaigų vadovais arba politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojais nebuvo karjeros valstybės tarnautojai. Šiuo laikotarpiu jie gali siekti pareigų, kurios yra tos pačios ar žemesnės kategorijos kaip ir įstaigos vadovo arba politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigybės.

3. Po šio įstatymo įsigaliojimo 2 metus vietoj uždaro konkurso, kuriame paprastai dalyvauja tik karjeros valstybės tarnautojai, gali būti rengiamas viešas konkursas, jei dėl viešo konkurso konkrečioms pareigoms rengimo Vyriausybė priėmė sprendimą.

4. Iki bus parengtos atitinkamos Lietuvos viešojo administravimo instituto mokymo programos ir pagal jas suteikta kvalifikacija, leidžianti asmenims pretenduoti į Vyriausybės nurodytas pareigynes, bet ne ilgiau kaip 4 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo, pretendentams į šias pareigynes reikalavimas būti išėjus Lietuvos viešojo administravimo instituto atitinkamą mokymo programą (ar jai prilygintą) nekeliamas. Dokumentas, liudijantis, kad ši mokymo programa išeita, ir atitinkamų žinių turėjimas yra pretendento privalumas.

5. Po šio įstatymo įsigaliojimo 2 metus valstybės tarnautojams, siekiantiems kad būtų paaugštintos pareigos, kurių kategorija yra aukštesnė už žemiausią tam tikro lygio kategoriją, ar asmenims, stojantiems į valstybės tarnybą ir siekiantiems šių pareigų, reikalavimas būti išėjus valstybės tarnautojų įvadinio mokymo programą nekeliamas. Dokumentas, liudijantis, kad ši mokymo programa išeita, ir atitinkamų žinių turėjimas yra pretendento privalumas.

68 straipsnis. Valstybės tarnautojo statuso praradimas

1. Sukakę 62 metus ir 6 mėnesius ir vyresnio amžiaus karjeros bei viešųjų paslaugų valstybės tarnautojai baigia tarnybą ir atsistatydina iš pareigų ne vėliau kaip per 2 metus nuo Valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo. Jie turi teisę tęsti valstybės tarnybą, eidami pakaitinių, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų arba ūkines ar technines funkcijas atliekančių paslaugų valstybės tarnautojų pareigas. Valstybės institucijos ar įstaigos vadovas (savivaldybėse - administratorius ar savivaldybės kontrolierius) prirėikus gali pratęsti 62 metus ir 6 mėnesius sukakusio valstybės tarnautojo tarnybą, bet ne ilgiau, nei jis sukaks 65 metus. Apie būsimą tarnybos pratęsimą ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius, kol valstybės tarnautojas sukaks 62 metus ir 6 mėnesius, vadovas privalo raštu informuoti valstybės tarnybos tvarkymo funkciją atliekančią įstaigą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti karjeros ar viešųjų paslaugų valstybės tarnautojai, per nustatytą terminą neatsistatydinę iš pareigų, taip pat valstybės tarnautojai, kurių tarnybos pratęsimo laikas, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, pasibaigė, praranda valstybės tarnautojo statusą ir yra atleidžiami iš valstybės tarnybos.

3. Viešojo administravimo valstybės tarnautojai bei viešųjų paslaugų valstybės tarnautojai (švietimo įstaigų pedagogai, auklėtojai ir šių įstaigų vadovai), kurie buvo SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB - toliau VSK) kadriniai darbuotojai (išskyrus tuos VSK kadrinius darbuotojus, kurie, dirbdami VSK, tyrė tik kriminalines bylas ir ne vėliau kaip kitą dieną po 1990 m. kovo 11 d. nutraukė savo darbą VSK, taip pat kiti asmenys, kuriems pagal įstatymą „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos darbuotojų dabartinės veiklos“ tarnybinės veiklos apribojimai netaikomi), ir kurie iki Valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo neatsistatydino iš pareigų, praranda valstybės tarnautojo statusą ir yra atleidžiami iš valstybės tarnybos nuo tos dienos, kai paaiškėja, kad jiems yra taikytinas įstatymas „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos darbuotojų dabartinės veiklos“.

4. Valstybės tarnautojas taip pat praranda valstybės tarnautojo statusą ir yra atleidžiamas iš valstybės tarnybos, kai:

1) per 5 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo neįgyja išsilavinimo, būtino tam tikro lygio pareigoms;

2) įvertinus valstybės tarnautojo profesionalumą, pripažįstama, kad jis neatitinka pareigybei keliamų reikalavimų, o valstybės tarnautojas nesutinka būti perkeltas į žemesnes pareigas, taip pat kai institucijoje ar įstaigoje, kurioje dirba valstybės tarnautojas, nėra laisvų žemesnių pareigų ar kai valstybės tarnautojas per 1 metus po atleidimo iš pareigų konkurso būdu nepaskiriamas kitoms pareigoms;

3) panaikinus savivaldybę, likvidavus ar reorganizavus valstybės instituciją ar įstaigą, savivaldybės administraciją, jos padalinį ar kitą savivaldybės įstaigą, panaikinus pareigybę ar sumažinus etatų skaičių arba dėl etatų mažinimo pareigybei nustatčius ne visos darbo dienos darbo trukmę, per 6 mėnesius neatsiranda laisvų pareigų arba kai per šį laikotarpį valstybės tarnautojas atsisako jam siūlomų kitų pareigų;

4) 2 metų po Valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo laikotarpiu panaikinus savivaldybę, likvidavus ar reorganizavus valstybės instituciją ar įstaigą, savivaldybės administraciją, jos padalinį ar kitą savivaldybės įstaigą, panaikinus pareigybę ar sumažinus etatų skaičių, valstybės tarnautojas yra sukakęs 62 metus ir 6 mėnesius;

5) pasibaigia šio įstatymo 62 straipsnio 5 dalyje nurodytas įstaigos vadovo paskyrimo terminas, įskaitant tarnybos pratęsimo laiką tiems vadovams, kurių tarnyba buvo pratęsta.

5. Viešojo administravimo karjeros valstybės tarnautojai, kurių pareigybių aprašymuose viešojo administravimo veikla nenumatyta, praranda viešojo administravimo karjeros valstybės tarnautojo statusą ir tampa paslaugų valstybės tarnautojais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

69 straipsnis. Valstybės tarnautojų darbo užmokestis

1. Šio įstatymo šeštajame skirsnyje nustatyta darbo apmokėjimo sistema pradedama įgyvendinti pagal šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatas, kai valstybės tarnautojų pareigybės bus priskirtos lygiams ir kategorijoms:

1) viešojo administravimo valstybės tarnautojams - nuo 2000 m. spalio 1 d.;

2) paslaugų valstybės tarnautojams - nuo 2001 m. sausio 1 d.

2. Valstybės tarnautojams, kurių iki šio straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punktuose nurodytos datos gautas vidutinis darbo užmokestis yra didesnis už darbo užmokestį, nustatomą pagal šio įstatymo šeštajame skirsnyje nurodytas darbo apmokėjimo sąlygas:

1) 6 mėnesius prie darbo užmokesčio, nustatyto pagal šį įstatymą, papildomai mokamas kiekvieną mėnesį apskaičiuotas darbo užmokesčio skirtumas tarp iki šio straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punktuose nurodytos datos valstybės tarnautojo gauto vidutinio darbo užmokesčio (toliau - buvęs darbo užmokestis) ir pagal šį įstatymą nustatyto darbo užmokesčio dydžių. Valstybės tarnautojo buvęs darbo užmokestis apskaičiuojamas iš paskutinių 3 mėnesių tarnybinių atlyginimų (pareiginių algų) ir iš paskutinių 12 mėnesių nustatytų priedų bei priemokų dydžių, vadovaujantis Vyriausybės patvirtinta tvarka;

2) po 6 mėnesių, nurodytų šios dalies 1 punkte, - pereinamuoju laikotarpiu - iki 2003 m. sausio 1 d. buvęs darbo užmokestis laipsniškai mažinamas ir priartinamas prie naujo darbo užmokesčio dydžio, kiekvieną mėnesį valstybės tarnautojui priklausantį darbo užmokestį apskaičiuojant pagal formulę (kol susilygins su dydžiu, apskaičiuotu pagal šį įstatymą):

$A = C(1 - M)$, čia:

A - pereinamojo laikotarpio apskaičiuotas valstybės tarnautojui priklausantis darbo užmokestis;

C - valstybės tarnautojo buvęs darbo užmokestis (šio straipsnio 2 dalies 1 punktą);

M - valstybės tarnautojo darbo užmokesčio perskaičiavimo koeficientas, laipsniškai mažinantis buvusį darbo užmokestį. Nustatomi šie pereinamojo laikotarpio koeficientai viešojo administravimo valstybės tarnautojams - M (viešojo administravimo) ir paslaugų valstybės

tarnautojams - M (paslaugų):

Metai	2001		2002	
Pusmečiai	I	II	I	II
M (viešojo administravimo)	0,2	0,4	0,65	0,9
M (paslaugų)	0	0,2	0,5	0,8

3. Valstybės tarnautojams, kurių buvęs darbo užmokestis (šio straipsnio 2 dalies 1 punktas) yra mažesnis už šio įstatymo šeštajame skirsnyje nustatytą darbo užmokestį, naujasis darbo užmokesčio dydis pasiekiamas laipsniškai: pereinamuoju laikotarpiu - iki 2006 m. sausio 1 d. kiekvieną mėnesį valstybės tarnautojui priklausanti darbo užmokestį apskaičiuojant pagal formulę:

$$A = [(B - C) \times D] + C, \text{ čia:}$$

A - pereinamojo laikotarpio apskaičiuotas valstybės tarnautojui priklausantis darbo užmokestis;

B - valstybės tarnautojo darbo užmokestis, apskaičiuotas pagal šio įstatymo nuostatas ir dydžius;

C - valstybės tarnautojo buvęs darbo užmokestis (šio straipsnio 2 dalies 1 punktas);

D - valstybės tarnautojo darbo užmokesčio perskaičiavimo koeficientas, laipsniškai didinantis buvusį darbo užmokestį. Pereinamuoju laikotarpiu nustatomi šie koeficientai:

Metai	2000	2001	2002	2003	2004	2005
D	0	0,1	0,3	0,5	0,7	0,9

4. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip iki 2006 m. sausio 1 d. Šiuo pereinamuoju laikotarpiu į valstybės tarnautojo pareigas paskirtiems asmenims darbo užmokestis nustatomas ir apskaičiuojamas pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas ir nurodytas formules, kuriose dydis C - tai naujai priimto valstybės tarnautojo darbo užmokesčio (tarnybinis atlyginimas (pareiginė alga) kartu su priedais ir priemokomis), apskaičiuoto pagal iki šio straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punktuose nurodytų datų galiojusias darbo apmokėjimo sąlygas, dydis. Jeigu pareigybei teisės aktais buvo nustatyti tarnybinio atlyginimo (pareiginės algos) minimalūs ir maksimalūs dydžiai, įstaigos vadovas, laikydamasis šių dydžių ribų, nustato konkretų tarnybinio atlyginimo (pareiginės algos) dydį, neviršijantį šio įstatymo nustatytos pareiginės algos. Stažuotojams ir asmenims, paskirtiems bandomajam laikotarpiui, mokamas darbo užmokestis, kurį sudaro 70 procentų šios sumos.

5. Kol bus įgyvendintos šio straipsnio 3 dalies nuostatos:

1) pareiginės algos koeficiento vieneto vertė litais prilyginama Vyriausybės patvirtintam pareiginės algos koeficiento bazės dydžiui, kuris nustatomas nedidinant 2000 metų valstybės ir savivaldybių biudžetuose darbo užmokesčiui numatytą lėšų. Pareiginės algos dydis nustatomas atitinkamą pareiginės algos koeficientą padauginus iš koeficiento bazės dydžio, vadovaujantis šio įstatymo 32 straipsnio 2 dalies nuostatomis;

2) 1-os kategorijos valstybės tarnautojų pareiginė alga negali būti mažesnė už minimalią mėnesinę algą, o aukštesnės ir žemesnės kategorijų pareiginių algų dydžiai turi skirtis ne mažiau kaip 5 procentais;

3) Vyriausybei patvirtinus pareiginės algos koeficiento bazės dydį ar minimalią mėnesinę algą, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vadovaudamasi šio straipsnio 5 dalies 1 ir 2 punktų nuostatomis, „Valstybės žiniuose“ per 5 darbo dienas paskelbia visų valstybės tarnautojų kategorijų (nuo 1-os iki 30-os) pareiginių algų dydžius;

4) priedo už tarnybos stažą, skaičiuojamo pagal šio įstatymo 33 straipsnio 2 dalį, mokėjimą Vyriausybė įgyvendina laipsniškai.

6. Šio straipsnio įgyvendinimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

70 straipsnis. Su valstybės tarnyba nesuderinamos veiklos nutraukimas

1. Per 6 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo valstybės tarnautojai turi nutraukti šio įstatymo 22 straipsnyje nurodytą su valstybės tarnyba nesuderinamą veiklą arba atsistatydinti iš pareigų valstybės tarnyboje. Tai netaikoma valstybės tarnautojams, kurie laisvu nuo tarnybos metu verčiasi medicinos praktika, dirba kultūros darbuotojo ar bendrojo lavinimo švietimo įstaigos pedagogo darbą ir gauna už tai atlyginimą. Jie privalo nutraukti šią veiklą ne vėliau kaip per 3 metus nuo Valstybės tarnybos įstatymo įsigaliojimo.

2. Valstybės tarnautojai, per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laiką nenutraukę su valstybės tarnyba nesuderinamos veiklos ir neatsistatydinę iš pareigų, baudžiami tarnybine nuobauda pagal šio įstatymo 40 straipsnį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

71 straipsnis. Šio įstatymo 37 straipsnio įgyvendinimas

Šio įstatymo 37 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos dėl valstybės tarnautojų mokymo finansavimo įgyvendinamos ne vėliau kaip per 5 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo. Iki to laiko valstybės institucijos, įstaigos ir savivaldybės privalo valstybės tarnautojų mokymui skirti tiek lėšų, kad jos sudarytų ne mažiau kaip 3 procentus valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų asignavimų.

72 straipsnis. Šio įstatymo 50 straipsnio 2 dalies įgyvendinimas

1. Kasmetinių atostogų trukmės didinimas įgyvendinamas per 5 metus Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojų, kurių kasmetinės atostogos pagal Valdininkų įstatymą buvo ilgesnės negu šio įstatymo nustatyta minimali 28 dienų trukmė, kasmetinių atostogų trukmė nesikeičia tol, kol susilygina su šio įstatymo nustatyta kasmetinių atostogų trukme.

73 straipsnis. Drausminių procedūrų ir nuobaudų taikymas

Drausminė atsakomybė už darbo drausmės pažeidimus, padarytus iki šio įstatymo įsigaliojimo, taikoma pagal įstatymus, galiojusius iki šio įstatymo įsigaliojimo.

74 straipsnis. Darbo ginčų nagrinėjimas ir sprendimas

Iki šio įstatymo įsigaliojimo kilę darbo ginčai, kurių šalys yra esami ir buvę valstybės tarnautojai, nagrinėjami pagal įstatymus, galiojusius iki šio įstatymo įsigaliojimo.

75 straipsnis. Valstybės tarnautojų pažymėjimai

1. Įsigaliojus šiam įstatymui, valdininkų ir kitų valstybės institucijų, įstaigų ir savivaldybių tarnautojų pažymėjimai lieka galioti iki jų galiojimo terminų pasibaigimo, bet ne ilgiau kaip 3 metus.

2. Per 3 metus parengiami valstybės tarnautojų pažymėjimai. Pažymėjimų pavyzdžius tvirtina valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras.

76 straipsnis. Šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalies įgyvendinimas

1. Kol Vyriausybė parengs būtinus teisės aktus šio įstatymo 55 straipsnio 1 daliai įgyvendinti, bet ne ilgiau kaip 2 metus, šio įstatymo 55 straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais karjeros valstybės tarnautojas iš einamų pareigų perkeliamas į valstybės tarnybos rezervą. Jam:

1) siūlomos laisvos pareigos, atitinkančios valstybės tarnautojo kategoriją ar, jei nėra galimybės, 1-2 kategorijomis žemesnės pareigos bet kurioje institucijoje ar įstaigoje toje pačioje ar kitoje gyvenamojoje vietovėje arba bet kuriame kitame savivaldybės administracijos padalinyje. Valstybės tarnautojas taip pat informuojamas apie atsilaisvinusias žemesnių kategorijų pareigybes.

Valstybės ar savivaldybių įstaigų reorganizavimo į valstybės ar savivaldybių įmones ar viešąsias įstaigas atveju valstybės tarnautojams gali būti pasiūlomos pareigos šiose įmonėse ar įstaigose. Valstybės tarnautojas turi teisę rinktis siūlomas pareigas 6 mėnesius po valstybės institucijos ar įstaigos, savivaldybės administracijos padalinio ar savivaldybės įstaigos likvidavimo, reorganizavimo ar privatizavimo arba pareigybės panaikinimo;

2) laikotarpiu, kai siūlomos kitos pareigos, mokama Vyriausybės nustatytos minimalios mėnesinės algos dydžio kompensacija. Tuo atveju, kai jis gauna kitų apmokestinamų pajamų, kompensacija nemokama. Šiuo laikotarpiu jis gali dalyvauti konkursuose aukštesnėms valstybės tarnautojo pareigoms, taip pat dirbti bet kokią darbą ne valstybės tarnyboje.

2. Jeigu per 6 mėnesius neatsiranda laisvų šio straipsnio 1 punkte nurodytų pareigų ar valstybės tarnautojas atsisako jas eiti, jis praranda valstybės tarnautojo statusą ir atleidžiamas iš valstybės tarnybos pagal šio įstatymo 68 straipsnio 4 dalies 3 punktą. Atsižvelgiant į tarnybos stažą, apskaičiuotą pagal šio įstatymo 33 straipsnio 3 dalį, jam išmokama kompensacija:

1) iki 1 metų, įskaitant stažuotės ar bandomąjį laiką, - 1 mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

2) nuo 1 iki 5 metų - 3 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

3) nuo 5 iki 10 metų - 5 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

4) nuo 10 iki 20 metų - 7 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

5) daugiau kaip 20 metų - 9 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 2 dalyje nurodytas kompensacijas moka valstybės institucija, įstaiga ar savivaldybė, priėmusi sprendimą dėl valstybės institucijos ar įstaigos, savivaldybės administracijos, jos padalinio ar savivaldybės įstaigos likvidavimo ar reorganizavimo, pareigybės panaikinimo ar etatų skaičiaus sumažinimo. Tuo atveju, kai sprendimą dėl savivaldybės panaikinimo, valstybės institucijos ar įstaigos likvidavimo ar reorganizavimo, pareigybės panaikinimo ar etatų skaičiaus sumažinimo priima Seimas ar Vyriausybė, kompensacijas moka Vyriausybės įgaliota institucija.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos garantijos netaikomos 62 metus ir 6 mėnesius sukakusiems karjeros valstybės tarnautojams. Jie praranda valstybės tarnautojo statusą ir yra atleidžiami iš valstybės tarnybos pagal šio įstatymo 68 straipsnio 4 dalies 4 punktą. Jiems išmokama šio įstatymo 76 straipsnio 2 dalyje nurodyta kompensacija.

5. Šio straipsnio įgyvendinimo tvarką atleidžiant valstybės tarnautojus iš valstybės tarnybos ir perkeltiant juos į kitas pareigas nustato už valstybės tarnybą atsakingas ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (00.09.07)

77 straipsnis. Šio įstatymo 61 straipsnio įgyvendinimas

1. Įsigaliojus šiam įstatymui, per 1 metus Valdininkų registras reorganizuojamas į Valstybės tarnautojų registrą.

2. Po šio įstatymo įsigaliojimo Valstybės tarnautojų registras 3 metus tvarkomas pagal valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministro patvirtintus laikinuosius nuostatus.

78 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

Įsigaliojus šiam įstatymui, Vyriausybė:

1) per 1 metus įsteigia valstybės tarnybos tvarkymo funkcijas atliekančią įstaigą;

2) per 1 metus pateikia Seimui priimti statutinių institucijų ir įstaigų statusą nustatančio įstatymo projektą bei tvirtinti statutinių valstybės tarnybų sąrašą;

3) per 2 metus atlieka galiojančių įstatymų, statutų, kitų teisės aktų, susijusių su statutinių valstybės tarnautojų tarnybos ypatumais, ekspertizę ir pateikia Seimui jų pakeitimų ir papildymų projektus;

4) per 2 metus priima visus kitus Valstybės tarnybos įstatymui įgyvendinti būtinus teisės aktus, išskyrus tuos, kurie pagal šio įstatymo nustatytą kompetenciją priimami už valstybės tarnybą atsakingo ministro arba kuriems šiame įstatyme numatytas kitoks terminas;

5) per 2 metus parengia ir pateikia Seimui Valstybės tarnautojų pensijų įstatymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

79 straipsnis. Kitų teisės aktų galiojimas

1. Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

1) Darbo sutarties įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 16, 17, 18, 19, 20 punktai ir 29 straipsnio 1 dalies 13 punktas (Žin., 1991, Nr.36-973; 1993, Nr.30-684; 1995, Nr.46-1119; 1996, Nr.41-983, Nr.43-1043; 1997, Nr.6-88, Nr.66-1593, Nr.91-2273);

2) Valdininkų įstatymas (Žin., 1995, Nr.33-759);

3) Valstybės ir Vyriausybės vadovų, Seimo narių, valstybės ir savivaldybių įstaigų bei organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo pagrindų įstatymas (Žin., 1996, Nr. 109-2472);

4) Valstybės ir Vyriausybės vadovų, Seimo narių, valstybės ir savivaldybių įstaigų bei organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo pagrindų įstatymo įsigaliojimo atidėjimo įstatymas (Žin., 1998, Nr.61-1732).

2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo priimti teisės aktai, reglamentuojantys valstybės tarnautojų priėmimą į pareigas valstybės tarnyboje, profesionalumo vertinimą (atestaciją), darbo užmokestį, kiti su valstybės tarnyba susiję teisės aktai, išskyrus nurodytus šio straipsnio 1 dalyje, galioja tol, kol bus priimti atitinkami juos pakeičiantys ir šį įstatymą įgyvendinantys teisės aktai, bet ne ilgiau negu numatyta šio įstatymo 78 straipsnyje.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

**POLITINIO (ASMENINIO) PASITIKĖJIMO VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ
LYGIAI IR KATEGORIJOS**

1. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	LYGIS	KATEGORIJA
Seimo Pirmininko sekretoriato vadovas	A	27
Seimo Pirmininko sekretoriato vadovo pavaduotojas	A	26
Seimo Pirmininko vyresnysis patarėjas	A	26
Seimo Pirmininko atstovas spaudai	A	26
Seimo Pirmininko patarėjas	A	25
Seimo Pirmininko padėjėjas	A	24
Seimo Pirmininko pavaduotojo padėjėjas	A	21
Seimo kanclerio padėjėjas	A	21
Seimo frakcijos seniūno referentas	A	11-19
Seimo nario padėjėjas-sekretorius	B	18

2. RESPUBLIKOS PREZIDENTO INSTITUCIJA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	LYGIS	KATEGORIJA
Prezidentūros sekretorius	A	29
Prezidento patarėjas	A	29
Prezidento atstovas specialioms pavedimams	A	28
Prezidento atstovas spaudai	A	26
Prezidento patarėjo pavaduotojas	A	25-26
Prezidento konsultantas	A	25
Prezidento referentas	A	24
Prezidento patarėjo padėjėjas	A	23
Prezidentūros sekretoriaus padėjėjas	A	22
Prezidento atstovo spaudai padėjėjas	A	21

3. MINISTRO PIRMININKO APARATAS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	LYGIS	KATEGORIJA
Vyriausybės kancleris	A	30
Vyriausybės kanclerio pavaduotojas	A	28
Ministro Pirmininko konsultantas	A	28
Ministro Pirmininko sekretoriato vedėjas	A	27

Ministro Pirmininko patarėjas	A	26-27
Ministro Pirmininko atstovas spaudai	A	26
Ministro Pirmininko padėjėjas	A	25

4. MINISTERIJOS, APSKRITIES VIRŠININKO ADMINITRACIJA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	LYGIS	KATEGORIJA	
Viceministras	A	29	
Viceministras-departamento prie ministerijos direktorius	A	29	
Ministro patarėjas	A	25	
Ministro atstovas spaudai	A	24	
Ministro referentas	A	23	
Ministro padėjėjas	A	22	
		Apskritis teritorijoje daugiau nei 500 000 gyventojų	Apskritis teritorijoje mažiau nei 500 000 gyventojų
Apskritis viršininkas	A	28	26-27
Apskritis viršininko pavaduotojas	A	27	25-26

5. SAVIVALDYBĖS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	LYGIS	KATEGORIJA			
		Savivaldybės teritorijoje daugiau nei 500 000 gyventojų	Savivaldybės teritorijoje daugiau nei 100 000 gyventojų	Savivaldybės teritorijoje daugiau nei 50 000 gyventojų	Savivaldybės teritorijoje mažiau nei 50 000 gyventojų
Tarybos sekretorius	A	24	23	22	20
Mero patarėjas	A	23	22	21	19
Mero padėjėjas	B	21	20	19	18

**VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO - ĮSTAIGŲ VADOVŲ IR KARJEROS -
VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ TIPINIŲ PAREIGYBIŲ
KATEGORIJOS**

1. SEIMO KANCELIARIJA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Kanceliarijos vadovas	29
Departamento direktorius	28
Skyriaus vedėjas	26-27
Komiteto, komisijos vyresnysis patarėjas	26
Komiteto, komisijos patarėjas	25
Komiteto, komisijos padėjėjas	19
Vyriausiasis konsultantas	25-26
Vyresnysis konsultantas	24-25
Konsultantas	23-24
Vyriausiasis specialistas	25
Vyresnysis specialistas	23-24
Specialistas	18-22

2. PREZIDENTŪRA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Kanceliarijos vadovas	27
Skyriaus vedėjas	25-26
Vyriausiasis konsultantas	23-24
Vyresnysis konsultantas	22
Konsultantas	21

3. VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Vyriausybės sekretorius	30
Departamento direktorius	27-28
Skyriaus vedėjas	26-27
Patarėjas	25
Vyriausiasis specialistas	25
Vyresnysis specialistas	22-24
Specialistas	18 -22

4. VALSTYBĖS KONTROLĖ

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Skyriaus viršininkas	27
Vyriausiasis kontrolierius	25-26
Vyresnysis kontrolierius, vyresnysis kvotėjas	22-24
Kontrolierius, kvotėjas	20-21
Jaunesnysis kontrolierius	18-19

5. KONSTITUCINIS TEISMAS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Kancleris	28
Teismo konsultantas	27
Patarėjas	25
Skyriaus vedėjas	25-26
Teisėjo padėjėjas	25-26
Vyresnysis specialistas	22-24
Specialistas	19-21
Teisėjo referentas	18-20

6. LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Kancleris	28
Teismo pirmininko patarėjas	27
Teismo pirmininko padėjėjas	26
Skyriaus pirmininko patarėjas	26
Teisėjo padėjėjas	22
Vyriausiasis specialistas	21-23
Skyriaus vedėjas	22-25
Vyresnysis specialistas	19-20
Specialistas	16-18
Teismo posėdžio sekretorius	15

7. KITI TEISMAI

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA		
	Apeliacinis teismas, Aukštesnysis administracinis teismas	Apygardos teismas, Apygardos administracinis teismas	Apylinkės teismas
Skyriaus vedėjas	21-23	20-22	-
Vyriausiasis specialistas	19-21	18-20	17-19

Vyresnysis specialistas	17-19	16-18	14-16
Specialistas	15-18	14-17	12-15

8. TEISMO ANSTOLIŲ KONTORA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Vyresnysis teismo antstolis	18-21
Teismo antstolis	14-17

9. PROKURATŪRA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA		
	Generalinė prokuratūra prie Lietuvos Aukščiausiojo Teismo	Apygardos prokuratūra prie apygardų teismų	Apylinkės prokuratūra prie apylinkių teismų
Skyriaus viršininkas, vedėjas	22-26	20-22	18-20
Vyriausiasis specialistas	21-25	18-20	16-18
Vyresnysis specialistas	19-23	16-18	14-16
Specialistas	15-18	14-17	12-15

10. MINISTERIJOS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Ministerijos sekretorius	28-29
Ministerijos departamento direktorius	26-27
Skyriaus vedėjas	24-26
Specialusis atašė	23-25
Vyriausiasis specialistas	22-24
Vyresnysis specialistas	20-22
Specialistas	18-20
Jaunesnysis specialistas	15-17

11. DIPLOMATINĖ TARNYBA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Ambasadorius	29-30
Laikinasis reikalų patikėtinis, įgaliotasis ministras	26-28
Ambasadorius ypatingiems pavedimams, Diplomatinės tarnybos generalinis inspektorius	25-27
Ministras patarėjas, generalinis konsulas	24-26
Departamento patarėjas	23-26
Patarėjas, inspektorius	22-25

Skyriaus patarėjas	22-25
Pirmasis sekretorius, konsulas	22-24
Antrasis sekretorius, vicekonsulas	20-22
Trečiasis sekretorius	18-20
Atašė	15-17

13. VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTAS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Specialios paskirties įstaigos vadovas	29
Valdybos viršininkas	25-28
Generalinio direktoriaus patarėjas	26
Departamento patarėjas	25
Padalinio viršininkas	23-26
Vyriausiasis specialistas	20-25
Vyresnysis specialistas	18-23
Specialistas	15-21

14. SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Valdybos viršininkas, skyriaus viršininkas	25-28
Poskyrio viršininkas, specialusis agentas	24-27
Specialusis agentas patarėjas	22-25
Ypatingai svarbių bylų tardytojas	22-25
Vyriausiasis specialistas	22-25
Vyresnysis agentas	18-23
Vyresnysis tardytojas	18-23
Vyresnysis specialistas	18-23
Agentas	17-22
Tardytojas	17-22
Specialistas	17-22
Jaunesnysis agentas	10-16

15. SEIMO KONTROLIERIŲ ĮSTAIGA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Kancleris	27
Vyresnysis patarėjas	26
Patarėjas	25
Skyriaus vedėjas	24
Vyresnysis specialistas	20-23
Specialistas	18-19

**16. VERTYBINŲ POPIERIŲ KOMISIJA, KONKURENCIJOS TARYBA,
VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA**

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Skyriaus vedėjas	24-26
Vyriausiasis specialistas	22-24
Vyresnysis specialistas	20-22
Specialistas	18-20
Jaunesnysis specialistas	15-17

**17. INSTITUCIJOS, KOMISIJOS IR TARYBOS, ATSKAITINGOS SEIMUI AR
RESPUBLIKOS PREZIDENTUI**

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Skyriaus vedėjas	20-24
Vyriausiasis specialistas	18-21
Vyresnysis specialistas	16-19
Specialistas	14-17
Jaunesnysis specialistas	10-13

**18. VYRIAUSYBĖS ĮSTEIGTOS VALSTYBINĖS (NUOLATINĖS) KOMISIJOS,
VYRIAUSYBĖS ĮSTAIGOS**
(išskyrus savarankiškų teritorinių padalinių pareigybes)

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Įstaigos direktorius	25-28
Skyriaus vedėjas	20-25
Vyriausiasis specialistas	18-23
Vyresnysis specialistas	16-21
Specialistas	14-19
Jaunesnysis specialistas	10-14

**19. DEPARTAMENTAI IR KITOS ĮSTAIGOS PRIE MINISTERIJŲ,
MINISTERIJOMS ATSKAITINGOS ĮSTAIGOS, LIETUVOS KARIUOMENĖ**

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Departamento direktorius, įstaigos vadovas	25-28
Įstaigos departamento direktorius, tarnybos viršininkas	24-25
Skyriaus vedėjas (viršininkas)	21-25
Vyriausiasis specialistas	19-23
Vyresnysis specialistas	17-20
Specialistas	13-17
Jaunesnysis specialistas	10-14

20. REVIZIJŲ DEPARTAMENTAS, INSPEKCIJOS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA		
	Revizijų departamentas, Valstybinė mokesčių inspekcija	Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė ne maisto produktų inspekcija	Kitos inspekcijos
Departamento direktorius, inspekcijos viršininkas	29	27-28	23-26
Teritorinio padalinio viršininkas	27-28	26-27	22-23
Skyriaus viršininkas	23-26	23-25	20-22
Vyriausiasis revizorius, vyriausiasis inspektorius	23-24	22-23	18-19
Vyresnysis revizorius, vyresnysis inspektorius	22-23	20-22	16-18
Revizorius, inspektorius	18-21	17-19	14-16
Jaunesnysis revizorius, jaunesnysis inspektorius	15-17	13-16	10-13

21. ĮSTAIGOS, PAVALDŽIOS MINISTERIJOMS, VYRIAUSYBĖS ĮSTAIGOMS AR ĮSTAIGOMS PRIE MINISTERIJŲ

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Įstaigos vadovas	22-25
Skyriaus vedėjas	16-20
Vyriausiasis specialistas	14-17
Vyresnysis specialistas	12-15
Specialistas	10-13
Jaunesnysis specialistas	9-12

22. POLICIJOS DEPARTAMENTAS, POLICIJOS ĮSTAIGOS BEI KITOS TARNYBOS PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS (išskyrus pareigybes, nurodytas šio priedo 23 ir 24 lentelėse)

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Generalinis komisaras	29
Vyriausiasis komisaras	25-28
Vyresnysis komisaras	22-27
Komisaras	18-26
Komisaras inspektorius	17-24
Vyresnysis inspektorius	16-23
Inspektorius	16-22
Jaunesnysis inspektorius	15-21
Viršila	14-20

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Vyresnysis policininkas	13-18
Policininkas	12-17
Ypač svarbių bylų vyresnysis tardytojas	19-26
Vyresnysis tardytojas	18-24
Tardytojas	17-22

23. PASIENIO POLICIJOS DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PADALINIAI

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Rinktinės vadas	24-26
Bataliono vadas, skyriaus viršininkas	20-24
Užkardos vadas	19-23
Būrio, laivo vadas, punkto viršininkas	17-22
Posto viršininkas, vyresnysis specialistas	16-21
Viršila, specialistas	15-20
Grandies vadas	14-18
Vyresnysis pasienietis	13-17
Pasienietis	12-15

24. PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTUI PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PAVALDŽIOS ĮSTAIGOS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Tarnybos viršininkas	22-25
Inspekcijos viršininkas	21-24
Komandos viršininkas	19-23
Vyriausiasis specialistas	18-22
Vyresnysis specialistas	17-21
Specialistas	16-20
Jaunesnysis inspektorius	15-19
Skyrininkas	14-18
Ugniagesys gelbėtojas	12-17

25. KALĖJIMŲ DEPARTAMENTUI PRIE TEISINGUMO MINISTERIJOS PAVALDŽIOS ĮSTAIGOS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA
Direktorius	24-26
Skyriaus viršininkas	21-24
Direktoriaus budintysis padėjėjas	20-23
Būrio viršininkas, vyresnysis inspektorius	19-22
Vyresnysis specialistas	17-21
Specialistas, sargybos viršininkas	16-20

Korpuso vyresnysis	15-19
Vyresnysis prižiūrėtojas	14-17
Prižiūrėtojas	12-16

26. APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA	
	Apskritis teritorijoje daugiau nei 500 000 gyventojų	Apskritis teritorijoje mažiau nei 500 000 gyventojų
Apskritis sekretorius	26	25
Departamento direktorius	24-25	23-24
Inspekcijos viršininkas	24	23
Tarnybos viršininkas	22-23	21-22
Skyriaus vedėjas	22-23	21-22
Apskritis viršininko patarėjas	22	21
Apskritis viršininko atstovas spaudai	22	21
Vyriausiasis specialistas	19-22	18-21
Vyresnysis specialistas	18-21	17-20
Specialistas	17-20	16-19
Jaunesnysis specialistas	10-16	10-15

27. VYRIAUSYBĖS ATSTOVO TARNYBA

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA	
	Apskirtyje 7 ir daugiau savivaldybių	Apskirtyje iki 7 savivaldybių
Vyriausybės atstovas	27	26
Vyriausiasis specialistas	24-25	23-24
Vyresnysis specialistas	22-23	21-22
Specialistas	20-21	19-20

28. SAVIVALDYBĖS

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA			
	Savivaldybės teritorijoje daugiau nei 500 000 gyventojų	Savivaldybės teritorijoje daugiau nei 100 000 gyventojų	Savivaldybės teritorijoje daugiau nei 50 000 gyventojų	Savivaldybės teritorijoje mažiau nei 50 000 gyventojų
Administratorius	26	25	24	23
Kontrolierius	26	25	24	23
Departamento direktorius	23-25	23-24	-	-
Skyriaus vedėjas	18-24	17-23	16-22	15-21
Vyriausiasis specialistas	17-22	16-21	15-20	14-19

PAREIGYBĖS PAVADINIMAS	KATEGORIJA			
	Savivaldybės teritorijoje daugiau nei 500 000 gyventojų	Savivaldybės teritorijoje daugiau nei 100 000 gyventojų	Savivaldybės teritorijoje daugiau nei 50 000 gyventojų	Savivaldybės teritorijoje mažiau nei 50 000 gyventojų
Vyresnysis specialistas	15-21	14-20	13-19	12-18
Specialistas	13-19	13-18	12-17	12-16
Jaunesnysis specialistas	9-14	9-13	9-12	9-11
Vyriausiasis inspektorius	17-22	16-21	15-20	14-19
Vyresnysis inspektorius	15-21	14-20	13-19	12-18
Inspektorius	14-20	13-18	13-17	13-16
Seniūnas	10-20	9-18	9-17	9-16

**VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO IR PASLAUGŲ VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ
PAREIGYBIŲ KATEGORIJOS IR PAREIGINIŲ ALGŲ KOEFICIENTAI**

Minimalios mėnesinės algos dydžiais

PAREIGYBIŲ KATEGORIJOS	PAREIGINIŲ ALGŲ KOEFICIENTAI
1	1
2	1,11
3	1,23
4	1,35
5	1,48
6	1,61
7	1,73
8	1,86
9	2,01
10	2,17
11	2,34
12	2,53
13	2,73
14	2,95
15	3,19
16	3,46
17	3,75
18	4,06
19	4,41
20	4,77
21	5,19
22	5,64
23	6,13
24	6,66
25	7,24
26	7,86
27	8,55
28	9,32
29	10,09
30	11

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1903](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2270 (00.09.07)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1935](#), 00.09.19, Žin., 2000, Nr.85-2573 (00.10.11)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2000.10.11)